

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

มคอ.๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อนุมัติในคราวประชุม ครั้งที่ ๕ /๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อนุมัติในคราวประชุม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ข้อสั่งเขป

ครั้งที่ ๔ /๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

สารบัญ

หมวดที่	๑	ข้อมูลทั่วไป	๑
หมวดที่	๒	ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๔
หมวดที่	๓	ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	๕
หมวดที่	๔	ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล	๑๕
หมวดที่	๕	หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๒๓
หมวดที่	๖	การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร	๒๔
หมวดที่	๗	การประกันคุณภาพหลักสูตร	๒๕
หมวดที่	๘	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๓๐
ภาคผนวก ก			
		คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	๓๒
ภาคผนวก ข			
		เปรียบเทียบรายวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	๓๗
ภาคผนวก ค			
		ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง	๔๗
		ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑	๔๘
		ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘	๕๗
		ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙	๕๘
		ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๔๑	๖๑
		ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒	๖๓
		ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒	๖๘
		ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗	๖๙
		ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘	๗๑
		ประกาศบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างวิทยานิพนธ์	๗๓
		ประกาศบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดการพิจารณาหัวข้อและอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์	๗๔
		ประกาศบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม	๗๕

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓	๗๖
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๕๓	๗๘
ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับสารนิพนธ์ และการสอบประมวลความรู้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก	๗๙
ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๔๒	๘๓
ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องอนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ปรับปรุงตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒) หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๕	๘๔

ภาคผนวก ง

ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาพระพุทธศาสนา	๘๕
---	----

ภาคผนวก จ

คำสั่งมหาวิทยาลัย เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๙๖
---	----

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	บัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

<p>๑. รหัสและชื่อหลักสูตร</p> <p>ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา</p> <p>ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Studies</p>
<p>๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา</p> <p>ชื่อเต็มภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)</p> <p>ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Buddhist Studies)</p> <p>ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)</p> <p>ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Buddhist Studies)</p>
<p>๓. วิชาเอก</p> <p>สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (Buddhist Studies)</p>
<p>๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร</p> <p>จำนวน ๓๙ หน่วยกิต</p>
<p>๕. รูปแบบของหลักสูตร</p> <p>๕.๑ รูปแบบ</p> <p>เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี</p> <p>๕.๒ ภาษาที่ใช้</p> <p>ภาษาไทย</p> <p>๕.๓ การรับเข้าศึกษา</p> <p>รับผู้เข้าศึกษาเป็นชาวไทย และชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้</p> <p>๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น</p> <p>เป็นหลักสูตรเฉพาะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p> <p>๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา</p> <p>ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา</p>
<p>๖. สถานภาพของหลักสูตร</p> <p>๖.๑ หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕</p> <p>๖.๒ กำหนดเปิด ภาคเรียนที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕</p> <p>๖.๓ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๔</p> <p>๖.๔ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑ เดือน สิงหาคม ๒๕๕๔</p>

๖.๔ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้ข้อสังเกต ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๕
๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ (หลังจากเปิดสอนหลักสูตรเป็นเวลา ๑ ปี)
๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ๘.๑ อาจารย์ในสถาบันการศึกษา ๘.๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น อนุศาสนาจารย์ ๘.๓ นักพัฒนาด้านกิจการคณะสงฆ์ เช่น พระสังฆาธิการ ๘.๔ นักวิชาการอิสระ ๘.๕ นักพัฒนาสังคม เช่น วิปัสสนาจารย์ วิทยากรอบรมคุณธรรมจริยธรรม

๙. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร				
ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา	สถาบัน ที่สำเร็จ	ปีจบ
รอง ศาสตราจารย์	พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. (สมจินต์ สมมาปญโญ) วันจันทร์ ๕๓๑๑๐๐๐๗๕๖๘๙	ป.ธ.๙ ศษ.บ.(ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา) Ph.D.(Pali&Buddhist Studies)	แม่กองบาลีสนามหลวง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ Banaras Hindu University, India	๒๕๒๘ ๒๕๓๒ ๒๕๓๒ ๒๕๓๗
อาจารย์	พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร. ๓๓๓๐๑๐๐๒๘๖๓๓๑	พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ	๒๕๔๐ ๒๕๔๔ ๒๕๕๑
อาจารย์	ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม ๓๓๔๙๙๐๐๔๘๖๑๔๗	บศ.๙ อภ.บ.(อภิธรรมบัณฑิต) ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) ศศ.บ.(ศิลปศาสตรบัณฑิต) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	แม่กองบาลีสนามหลวง อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ	๒๕๔๐ ๒๕๓๐ ๒๕๕๒ ๒๕๔๕ ๒๕๔๕ ๒๕๕๑

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร ๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สถานการณ์สังคมไทยมีการแข่งขันสูงในการดำรงชีวิต ประเทศไทยได้พัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาประเทศ ประกอบกับการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมวัตถุนิยม

ประชาชนแข่งขันกันในเรื่องวัตถุอย่างเดียวนำไม่คำนึงถึงด้านจิตใจ วัตถุนิยมได้ลดทอนคุณค่าทางด้านจิตใจของมนุษย์ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจไม่เสถียร การพัฒนามนุษย์ในสังคมจะต้องพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจด้วยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้กับตนเอง องค์กร ชุมชน และประเทศชาติ

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ปัญหาความรุนแรงในประเทศ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่เกิดจากการใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลในองค์กร จากประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นเพราะสังคมไทยในปัจจุบันเน้นการพัฒนาทางเทคโนโลยีและการศึกษาวิทยาการอย่างเดียวนำ ไม่ได้ศึกษาหลักสูตรพระพุทธศาสนา ซึ่งเน้นการศึกษาพัฒนาคุณภาพจิตใจ เชื่อมโยงหลักธรรมแก้ปัญหาต่างๆในสังคม ชุมชน องค์กรและประเทศชาติ และหลักธรรมพระพุทธศาสนามีความกลมกลืนกับวัฒนธรรมการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้อย่างลงตัว

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

ท่ามกลางภาวะของโลกที่ผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น จึงต้องพัฒนามนุษย์ให้รู้เท่าทันต่อการเผชิญสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ท้าทายต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ให้มีความเข้าใจเหตุและผล ดังนั้น จึงต้องมีหลักสูตรเพื่อสร้างบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้กับตนเองและผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง และสามารถประยุกต์ใช้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

เป้าหมายของหลักสูตรมุ่งผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้และเชี่ยวชาญในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถวิจัย ค้นคว้าและพัฒนางองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม ตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นพันธกิจของมหาวิทยาลัย คือ “ผลิตบัณฑิตวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม”

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

๑๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

รายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้บัณฑิตต้องศึกษา คือ วิชาพระไตรปิฎกวิเคราะห์ วิชาพุทธปรัชญา วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาการมาตรฐาน เป็นรายวิชาบังคับที่กำหนดให้บัณฑิตต้องเรียน

๑๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

ไม่มี

๑๓.๓ การบริหารจัดการหลักสูตร

๑๓.๓.๑ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พธ.ม.) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มีรูปแบบการบริหารหลักสูตร โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการหลักสูตร ผู้อำนวยการหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๑๓.๓.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

๑๓.๓.๓ แต่งตั้งผู้ประสานงานหลักสูตร ทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์จากคณะอื่น และสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทั้งอาจารย์ผู้สอนเพื่อพิจารณาแนวสังเขปประจำวิชาและรายละเอียดประจำวิชาการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียน

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

<p>๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร</p> <p>ผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้และเชี่ยวชาญในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถวิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำทางปัญญา พัฒนาจิตใจและสังคม</p> <p>๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตตามปรัชญาที่ตั้งไว้ จึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้</p> <p>๑.๒.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา มีความสามารถในการศึกษาวิจัยหลักพุทธธรรมในเชิงวิชาการ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๒.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความสามารถวิเคราะห์และประยุกต์หลักธรรมเพื่อประโยชน์ในการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑.๒.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีศิลาจารวัตรตรงตาม เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม สามารถประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อแก้ปัญหาชีวิตตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม</p>

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑. จัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้ มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด และสอดคล้องกับ กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๑-๒๕๖๕)	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรในระดับสากล หลักสูตรมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งคณะสงฆ์	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตามความเปลี่ยนแปลงในความต้องการขององค์กรภาครัฐและเอกชน รวมถึงคณะสงฆ์ - นำแนวคิด รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพของหลักสูตร - ติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อความรู้ และ ความทันสมัยของหลักสูตร - รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
๓. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียน การสอน และการบริการ วิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ทุกคนโดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ ต้องเข้าอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการสอน รูปแบบต่างๆ และการวัดผลประเมินผล 	<ul style="list-style-type: none"> - รายชื่อบุคลากรและอาจารย์ที่เข้ารับการอบรม - ปริมาณงานบริการวิชาการ

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
	<p>ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่ผู้สอนจะต้องสามารถวัดและประเมินผลได้เป็นอย่างดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่องค์กรภายนอก - ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ทั้งจากภาคทฤษฎี และงานวิจัยไปใช้จริงเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคมหรือคณะสงฆ์ 	<p>ต่ออาจารย์ในหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการวิชาการ - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและความบรรลุผลสำเร็จ - ใบรับรองวิชาชีพ (กรณีมีการส่งเข้าอบรม)

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

<p>๑. ระบบการจัดการศึกษา</p>
<p>๑.๑ ระบบ</p> <p>บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาระบบทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์</p> <p>บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระบบไตรภาค โดยเพิ่มการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์</p> <p>๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน</p> <p style="color: red;">มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการประจำหลักสูตร</p> <p>๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค</p> <p>๑.๓.๑ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต</p> <p>๑.๓.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต</p> <p>๑.๓.๓ รายละเอียดอื่นๆ ใดที่เกี่ยวกับระยะเวลาการศึกษา ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา</p>
<p>๒. การดำเนินการหลักสูตร</p> <p>๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน</p> <p>ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษา ดังนี้</p> <p>ภาคการศึกษาที่ ๑ มิถุนายน - กันยายน</p> <p>ภาคการศึกษาที่ ๒ พฤศจิกายน- มีนาคม</p>

เรียนวันเวลาปกติ วันจันทร์ อังคาร พุธ และวันเสาร์-วันอาทิตย์

๒.๒ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา

๒.๓ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๓.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๒.๓.๒ ได้รับความเห็นชอบในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จาก ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบปริญญาธรรม ๙ ประโยค และ

๒.๓.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

(๑) บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ผู้สมัครต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกตามที่บัณฑิตกำหนด

(๒) วิธีคัดเลือกอื่นๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้โดยอนุโลม

๒.๔ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า และ ๒.๕ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
- ขาดความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา	- ส่งเสริมให้คณาจารย์แต่ละวิชา บูรณาการความรู้ด้านพระไตรปิฎก พระพุทธศาสนา ภาษาอังกฤษ ภาษาบาลีและการวิจัย เข้าในรายวิชาที่รับผิดชอบ
- ขาดทักษะการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ	
- ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ	
- ขาดทักษะการใช้ภาษาบาลี	
- ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับพระไตรปิฎก และ พระพุทธศาสนา	
- ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนโครงการวิจัย โครงร่างวิทยานิพนธ์ และ โครงร่างสารนิพนธ์	- จัดโครงการคลินิกวิทยานิพนธ์ โดยการจัดอบรมพิเศษเกี่ยวกับการเขียนโครงการวิจัยและการจัดทำเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัยทางพระพุทธศาสนา
	- จัดให้มีการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาเพิ่มเติม เพื่อปรับพื้นฐานความรู้

๒.๖ แผนการรับนิสิตและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

ชั้นปี ปีการศึกษา	จำนวนนิสิต(รูป/คน)				
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ชั้นปีที่ ๑	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕
รวม	๒๕	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐
จำนวนมหาบัณฑิต	-	-	๒๕	๒๕	๒๕

๒.๗ งบประมาณตามแผน

๒.๗.๑ งบประมาณรายรับ (สำหรับพระภิกษุ)

รายละเอียดรายรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ (พ.ศ.)				
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ค่าลงทะเบียนนิสิตใหม่	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๑๘๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
ค่าบำรุงการศึกษา	๖๗,๕๐๐	๑๖๒,๕๐๐	๑๖๒,๕๐๐	๑๖๒,๕๐๐	๑๖๒,๕๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล (ต่อคน)	-	-	-	-	-
รวมรายรับทั้งหมด	๒๗๒,๕๐๐	๗๖๕,๐๐๐	๑๖๒,๕๐๐	๑๖๒,๕๐๐	๑๖๒,๕๐๐

๒.๗.๒ งบประมาณรายรับ (สำหรับคฤหัสถ์)

รายละเอียดรายรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ (พ.ศ.)				
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ค่าลงทะเบียนนิสิตใหม่	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๓๖๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐
ค่าบำรุงการศึกษา	๗๒,๕๐๐	๒๒๗,๕๐๐	๒๒๗,๕๐๐	๒๒๗,๕๐๐	๒๒๗,๕๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล(ต่อคน)	-	-	-	-	-
รวมรายรับทั้งหมด	๔๕๗,๕๐๐	๑,๑๒๗,๕๐๐	๑,๑๒๗,๕๐๐	๑,๑๒๗,๕๐๐	๑,๑๒๗,๕๐๐

๒.๗.๓ งบประมาณรายรับ (ภาคพิเศษ)

รายละเอียดรายรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ (พ.ศ.)				
	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ค่าลงทะเบียนนิสิตใหม่	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	๗๖๕,๐๐๐	๑,๕๗๕,๐๐๐	๑,๕๗๕,๐๐๐	๑,๕๗๕,๐๐๐	๑,๕๗๕,๐๐๐
ค่าบำรุงการศึกษา	๘๒,๕๐๐	๓๗๗,๕๐๐	๓๗๗,๕๐๐	๓๗๗,๕๐๐	๓๗๗,๕๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล(ต่อคน)	-	-	-	-	-
รวมรายรับทั้งหมด	๘๗๒,๕๐๐	๑,๙๗๕,๐๐๐	๑,๙๗๕,๐๐๐	๑,๙๗๕,๐๐๐	๑,๙๗๕,๐๐๐

๒.๘ ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาใช้ระบบชั้นเรียน โดยเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘

๒.๙ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน
ไม่มี

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตร

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร อย่าง

น้อย ๔ ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร เป็นแบบ แผน ก แบบ ก (๒) โดยแบ่งหมวดวิชาตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ดังนี้

หมวดวิชา	รายวิชาที่นับหน่วยกิต	รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต
๑. หมวดวิชาบังคับ	๙	(๑๕)
๒. หมวดวิชาเอก	๑๒	
๓. หมวดวิชาเลือก	๖	
๔. วิทยานิพนธ์	๑๒	
รวมทั้งสิ้น	๓๙	(๑๕)

๓.๑.๓ รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา

ความหมายของเลขรหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมายดังนี้

๑. เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา/ภาควิชา
๒. เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงภาคการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

(๑) วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับแบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์ Tipitaka Analysis	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๑๐๒	พุทธปรัชญา Buddhist Philosophy	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา Research Methodology in Buddhism	๓ (๓-๐-๖)

ข. วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๔	ภาษาอังกฤษ English	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน Buddhist Meditation	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๔๐๑	สัมมนาวิทยานิพนธ์ Seminar on Thesis	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๒	การใช้ภาษาบาลี ๑ Usage of Pali I	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๖	การใช้ภาษาบาลี ๒ Usage of Pali II	(๓) (๓-๐-๖)

(๒) วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกพระพุทธศาสนา ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๑๐๖	พระพุทธศาสนาเถรวาท Theravada Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๗	พระพุทธศาสนาเถรวาท Mahayana Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๘	ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา Selected Buddhist Works	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๙	สัมมนาพระพุทธศาสนา Seminar on Buddhism	๓ (๓-๐-๖)

(๓) วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๑๐	พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๑	ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน Neo-Buddhist Movements in Contemporary World	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๒	พระพุทธศาสนากับนิกายเซ็น Zen Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๓	พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ Buddhism and Modern Sciences	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๔	พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย Buddhism and Thai Culture	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๕	สานเสวนาทางศาสนา Inter-Religious Dialogue	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๖	จิตวิทยาแนวพุทธ Buddhist Psychology	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๗	พระพุทธศาสนากับการศึกษา Buddhism and Education	๓ (๓-๐-๖)

(๔) วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ Thesis	๑๒ หน่วยกิต
---------	-----------------------	-------------

๓.๑.๔ แผนการศึกษา

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วย ตนเอง)
๑	วิชาบังคับ	
	๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
	๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา	๓ (๓-๐-๖)
	๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ*	(๓) (๓-๐-๖)
	วิชาเอก	
๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓(๓-๐-๖)	
	รวม	๙

* รายวิชาไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วย ตนเอง)
๒	วิชาบังคับ	
	๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา	๓(๓-๐-๖)
	๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน*	(๓) (๓-๐-๖)
	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๓๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
วิชาเลือก		
เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓ (๓-๐-๖)	
	รวม	๙

* รายวิชาไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วย ตนเอง)
๓	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนามหายาน	๓ (๓-๐-๖)
	๖๐๒ ๓๐๘ สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
	๑๐๒ ๓๐๑ การใช้ภาษาบาลี ๑ *	(๓) (๓-๐-๖)
	วิชาเลือก	
เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓ (๓-๐-๖)	
	รวม	๙

* รายวิชาไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
๔	วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๒ *	(๓) (๓-๐-๖)
	๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ วิชาบังคับ ๖๐๐ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	(๓) (๓-๐-๖) ๑๒
	รวม	๑๒

* รายวิชาไม่นับหน่วยกิต

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

(ดูรายละเอียด ภาคผนวก ก)

๓.๑.๖ ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษา
ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา	สถาบัน ที่สำเร็จ	ปีจบ
รอง ศาสตราจารย์	พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. (สมจินต์ สมมาปญโญ) วันจันทร์ ๕๓๑๑๐๐๐๗๕๖๘๙	ป.ธ.๙ ศษ.บ.(ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) พร.ม.(พระพุทธศาสนา) Ph.D.(Pali&Buddhist Studies)	แม่กองบาลีสนามหลวง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช Banaras Hindu University, India	๒๕๒๘ ๒๕๓๒ ๒๕๓๒ ๒๕๓๗
อาจารย์	พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิโกโร, ดร. ๓๓๓๐๑๐๐๒๘๖๓๓๑	พร.บ. (ภาษาอังกฤษ) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พร.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช	๒๕๔๐ ๒๕๔๔ ๒๕๕๑
อาจารย์	ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม ๓๓๔๙๙๐๐๔๘๖๑๔๗	บศ.๙ อภ.บ.(อภิธรรมบัณฑิต) ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) ศศ.บ.(ศิลปศาสตรบัณฑิต) พร.ม.(พระพุทธศาสนา) พร.ด. (พระพุทธศาสนา)	แม่กองบาลีสนามหลวง อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช	๒๕๔๐ ๒๕๓๐ ๒๕๕๒ ๒๕๔๕ ๒๕๔๕ ๒๕๕๑
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ,ดร. ๓๓๑๐๗๐๑๐๗๔๐๕๓	ป.ธ.๙ พร.บ.(ปรัชญา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) Ph.D.(Buddhist Studies)	แม่กองบาลีสนามหลวง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Delhi University, India	๒๕๔๑ ๒๕๔๔ ๒๕๔๕ ๒๕๔๙
อาจารย์	ดร.ประพันธ์ ศุภษร ๓๔๑๐๗๐๐๑๔๔๒๘๖	พร.บ. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พร.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช	๒๕๔๐ ๒๕๔๔ ๒๕๕๑

๓.๑.๗ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ตำแหน่งทางวิชาการ
๑	พระสุธีวรญาณ, รศ.ดร. (ณรงค์ จิตตโสภโณ)	Ph.D. (Buddhist Studies), M.A. (History and Archeology), พธ.บ.(พุทธศาสนา)	รองศาสตราจารย์
๒	พระสุธีธรรมานวัตร, ผศ.ดร. (เทียบ สิริธำโณ)	ป.ธ.๙, Ph.D.(Pali), M.A.(Pali & Sanskrit)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๓	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส ผศ.ดร.	พธ.ด.(พระพุทธศาสนา) , ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ.(ปรัชญา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๔	พระราชวรมนู, ดร. (พล อากาศโร)	ป.ธ.๙, Ph.D.(Linguistics), M.Phil., M.A. (Linguistics), พธ.บ. (ปรัชญา)	อาจารย์
๕	พระราชสิทธิมนู, ดร.วิ. (บุญชิต ญาณสำโร)	ป.ธ.๙, Ph.D. (Pali&Buddhist Studies) , อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ), พธ.บ. (พุทธศาสนา)	อาจารย์
๖	พระเมธีรัตนดิลก, ดร. (จรรยา ชินวโร)	ป.ธ.๙, Ph.D.(Buddhist Studies), M.A. (Linguistics), พธ.บ.(ครุศาสตร์)	อาจารย์
๗	ผศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	ป.ธ.๙, Ph.D.(Pali&Buddhist Studies), พธ.ม.(พระพุทธศาสนา), พธ.บ.(ปรัชญา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๘	ดร.ศศิวรรณ กำลังสินเสริม	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) คศ.บ. (โภชนาการชุมชน)	อาจารย์

๓.๑.๘ อาจารย์พิเศษ

ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ตำแหน่งทางวิชาการ
๑	ศ.ปรีชา ช่างขวัญยืน	อ.ด. (ปรัชญา), อ.ม. (ภาษาไทย), อ.บ. (เกียรตินิยม)	ศาสตราจารย์กิตติคุณ
๒	ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์	Ph.D. (Sociology) M.A. (Sociology) พธ.บ.(พุทธศาสนา)	ศาสตราจารย์
๓	ศ.ดร.สมภาร พรหมทา	อ.ด. (ปรัชญา), อ.ม., (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	ศาสตราจารย์

ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ตำแหน่งทางวิชาการ
๔	รศ.ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	ป.ธ.๙, อ.ด. (ปรัชญา), M.A. (Philosophy), พธ.บ.(ศาสนาและปรัชญา)	รองศาสตราจารย์
๕	ผศ.รท.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ	ป.ธ.๙, Ph.D. (Buddhist Philosophy), อ.ม. (บาลีสันสกฤต), พธ.บ. (การศึกษา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๖	ผศ.ดร.ชาญณรงค์ บุญหนุน	อ.ด. (ปรัชญา), พธ.บ.(ปรัชญา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๗	ดร.ทรงวิทย์ แก้วศรี	พธ.บ.(พุทธศาสนา), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา), MLib.Sc. (บรรณารักษศาสตร์), ศศ.บ. (สารนิเทศศาสตร์)	อาจารย์พิเศษ
๘	ดร.เสนาะ ผดุงฉัตร	ป.ธ.๙, พธ.ด. (พระพุทธศาสนา), M.A.(สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา), พธ.บ.(พุทธศาสนา)	อาจารย์พิเศษ
๙	ดร.วีรชาติ นิมนงค์	พธ.บ. (ปรัชญา), M.Phil., Ph.D. (Philosophy), M.A. (Philosophy), กศ.บ. (วรรณคดีไทย)	อาจารย์พิเศษ
๑๐	ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	ป.ธ.๙ พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	อาจารย์พิเศษ
๑๑	รศ.ดร.พิศมัย อยู่โพธิ์	Ph.D. (Linguistics) M.A. (Linguistics) B.A. (Linguistics)	รองศาสตราจารย์
๑๒	ดร.หิมาพรรณ รักแตงาม	พธ.ด.(พระพุทธศาสนา) MBA. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) บธ.บ. (บริหารธุรกิจบัณฑิต)	อาจารย์พิเศษ
๑๓	ดร.วิศิษฐ์ ชัยสุวรรณ	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) วศ.ม. (วิศวกรรมไฟฟ้า) วศ.บ. (วิศวกรรมไฟฟ้า)	อาจารย์พิเศษ
๑๔	ดร.จุฑามาศ วารีแสงทิพย์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) วท.บ. (พยาบาล)	อาจารย์พิเศษ

<p>๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ไม่มี</p>
<p>๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์</p>
<p>๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ</p> <p>๕.๑.๑ นิสิตจะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต</p> <p>๕.๑.๒ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๑.๓ นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ โดยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจากวันลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์เงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๑.๔ การเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์</p>
<p>๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้</p> <p>นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและหลักธรรมอย่างเป็นระบบ และมีหลักการ สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่างๆ ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้</p>
<p>๕.๓ จำนวนหน่วยกิต วิทยานิพนธ์จำนวน ๑๒ หน่วยกิต</p>
<p>๕.๔ การเตรียมการ</p> <p>๕.๔.๑ ให้ลงทะเบียนเรียนวิชาเกี่ยวข้องกับ การวิจัยทางพระพุทธศาสนา</p> <p>๕.๔.๒ จัดให้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๔.๓ จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ และจัดให้มีคลินิกวิทยานิพนธ์</p>
<p>๕.๕ ข้อกำหนดในการทำวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๕.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่างๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ</p> <p>๕.๕.๒ ให้มีการจัดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง</p> <p>๕.๕.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ไม่ว่ากรณีใดๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติ และคำแนะนำนั้นก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ได้ทันเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้การขยายเวลา ต้องอยู่ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ให้ถือว่าสอบไม่ผ่านและจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสภาพนิสิตเท่านั้น</p> <p>๕.๕.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับคือ A, B+, B และ F ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (Inprogress)</p>

๕.๕.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควรแต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบและเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๕.๕.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์โดยคณะกรรมการเสียงข้างมากมีมติให้ผ่าน ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาด เมื่อทราบผลการประเมินและนิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. M – Morality มีมารยาททางกายและวาจาที่เหมาะสมตามกาลเทศะ	มีการฝึกฝนด้านระเบียบวินัยกิจกรรมารยาททั้งทางกายและวาจาที่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด
๒. A – Awareness รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม	มีการส่งเสริมให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมปัจจุบันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี
๓. H – Helpfulness มีศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยการให้ออกค่ายบัณฑิตอาสาพัฒนาชุมชน
๔. A – Ability มีความสามารถในการแก้ปัญหา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะในการแก้ปัญหาตนเองและสังคม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) เพื่อนำไปสู่การคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามหลักพุทธธรรม
๕. C – Curiosity มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด	มีการส่งเสริมให้นิสิตเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด โดยมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจารณ์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
๖. H - Hospitality มีน้ำใจเสียสละเพื่อส่วนรวม	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีจิตอาสาในการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมสังคมสงเคราะห์
๗. U – Universality มีโลกทัศน์กว้างไกล	มีการส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนาและสังคม
๘. L – Leadership มีความเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา	มีการส่งเสริมให้นิสิตวางตนเป็นแบบอย่างด้านจิตใจและปัญญา
๙. A – Aspiration มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม	มีการส่งเสริมให้นิสิตฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยการบูรณาการหลักคุณธรรมจริยธรรมไว้ในรายวิชาต่างๆ

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
<p>๑. ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>๑.๑ ผลិតบัตินิตทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม</p> <p>๑.๒ มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม ด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๓ สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมดั้งเดิม</p> <p>๑.๔ แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมในพระพุทธศาสนา</p>	<p>๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๑.๑ จัดกิจกรรมเชิงวิชาการและภาคปฏิบัติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นผู้มีน้ำใจเสียสละ อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและสังคม</p> <p>๑.๒ ฝึกฝนให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่คิด เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม</p> <p>๑.๓ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการปลูกฝังให้นิสัยมีระเบียบวินัยในตนเอง และแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้</p> <p>๑.๔ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำผู้ตาม ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p>	<p>๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๑.๑ ประเมินด้วยผลงานวิชาการและการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๑.๒ ประเมินด้วยแบบทดสอบด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และแบบวัดผล</p> <p>๑.๓ ประเมินจากความรู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๑.๔ ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล</p>
<p>๒. ด้านความรู้</p> <p>๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน</p> <p>๒.๒ มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาพระพุทธศาสนาได้</p> <p>๒.๓ มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา สามารถประยุกต์หลักธรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย</p> <p>๒.๔ สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการ</p>	<p>๒. ด้านความรู้</p> <p>๒.๑ จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง</p> <p>๒.๒ จัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการศาสตร์สมัยใหม่ควบคู่กับวิชาการพระพุทธศาสนา</p> <p>๒.๓ จัดให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง ในการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่</p> <p>๒.๔ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ใน</p>	<p>๒. ด้านความรู้</p> <p>๒.๑ ประเมินด้วยการสอบข้อเขียน</p> <p>๒.๒ ประเมินด้วยการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์</p> <p>๒.๓ ประเมินด้วยการนำเสนอรายงานและการทำงานเป็นทีม</p> <p>๒.๔ ประเมินด้วยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์</p>

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
พัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการพระพุทธศาสนา	พระไตรปิฎกและนํ้าองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	
<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๓.๑ สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม</p> <p>๓.๒ สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ</p> <p>๓.๓ สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย และองค์ความรู้ทางด้านพุทธศาสนา ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์</p> <p>๓.๔ สามารถตัดสินใจในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติและนานาชาติ</p>	<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๓.๑ ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา</p> <p>๓.๒ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง</p> <p>๓.๓ เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้</p> <p>๓.๔ การอภิปรายกลุ่ม</p>	<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๓.๑ วัดการแสดงออกทางการกระบวนการคิดและการแก้ไขปัญหา</p> <p>๓.๒ วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๓.๓ การนำเสนอผลงาน การอธิบาย การถามและตอบคำถาม</p> <p>๓.๔ การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น</p> <p>๓.๕ การอภิปรายกลุ่ม</p>
<p>๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>๔.๑ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง ในการพัฒนาความรู้ของตนเอง องค์กร และสังคม</p> <p>๔.๒ สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำองค์กร แก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนด้วยตนเอง และเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่เหมาะสม</p> <p>๔.๓ สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน</p>	<p>๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>๔.๑ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>๔.๒ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย</p>	<p>๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>๔.๑ สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง</p> <p>๔.๒ สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>๔.๓ สังเกตพฤติกรรมความ</p>

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
<p>๔.๔ แสดงภาวะความเป็นผู้นำในองค์กร บริหารการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม</p> <p>๔.๕ สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเอง ประเมินตนเอง รวมทั้งวางแผนปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๔.๓ ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม และการวางตัวที่เหมาะสมตามกาลเทศะ</p> <p>๔.๔ ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา</p>	<p>รับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม</p>
<p>๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี</p> <p>๕.๒ สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการศึกษาและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๕.๓ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร</p>	<p>๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ จัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การวิจารณ์</p> <p>๕.๒ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น</p> <p>๕.๓ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะด้าน การใช้ เทคโนโลยี ประกอบการค้นคว้าและการทำวิทยานิพนธ์</p>	<p>๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และวิจารณ์ ทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ</p> <p>๕.๒ การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน</p>

<p>๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)</p> <p>แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่างๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้</p>
<p>๓.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics)</p> <p>(๑) ผลิตบัตินิตทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม</p> <p>(๒) มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา</p> <p>(๓) สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม</p> <p>(๔) แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมในพระพุทธศาสนา</p>
<p>๓.๒ ด้านความรู้ (Knowledge)</p> <p>(๑) มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน</p> <p>(๒) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาพระพุทธศาสนาได้</p> <p>(๓) มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาพระพุทธ ศาสนา สามารถประยุกต์หลักธรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย</p> <p>(๔) สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการพระพุทธศาสนา</p>
<p>๓.๓ ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)</p> <p>(๑) สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม</p> <p>(๒) สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ</p> <p>(๓) สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ทางด้านพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์</p> <p>(๔) สามารถตัดสินใจในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติ และนานาชาติ</p>
<p>๓.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibilities)</p> <p>(๑) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(๒) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน</p> <p>(๓) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม</p> <p>(๔) มีความรับผิดชอบต่อการทำงานของตนเองและรับผิดชอบต่องานในกลุ่ม</p>

(๕) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

๓.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

(๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี

(๒) สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

(๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความ รับผิดชอบ					๕. ด้านทักษะการ วิเคราะห์ การ สื่อสาร เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓
๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓(๓-๐-๖)	●			○	●			○	●		○		○	●		○	○	●		
๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา ๓(๓-๐-๖)	○	●			●	○		○	○	●			○		●			○		○
๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิจัยทาง พระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖)	●		●		○		●		○	●		○		○		○		○		
๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ (๓)(๓-๐-๖)	○		○		○	●			○	○	●		○				●	○	●	○
๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓)(๓-๐-๖)	●		○		●	○							●				○	●		○
๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓)(๓-๐-๖)	●	○			○	○			●	●			●		○		○	●		○
๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓)(๓-๐-๖)	●	○			○	●				○			○				●			○
๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓)(๓-๐-๖)	●	○			○	●			○	○			○		○		●	●		○
๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท ๓(๓-๐-๖)	●	○			●	○			●	○			●				○	●		○
๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนามหายาน ๓(๓-๐-๖)	●	○			●	○			●	○			●		○		○	●		○
๖๐๒ ๓๐๘ ศึกษางานสำคัญทาง	○		○		○				○				●	○				●		○

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความ รับผิดชอบ					๕. ด้านทักษะการ วิเคราะห์ การ สื่อสาร เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓
พระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖)																				
๖๐๒ ๓๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖)	●		○		○		○		●	○			●	○		○		●	○	
๖๐๒ ๓๑๐ พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคม ร่วมสมัย ๓(๓-๐-๖)	○		○		●				○		○		○	○				●		○
๖๐๒ ๓๑๑ ขบวนการพุทธใหม่ในโลก ปัจจุบัน ๓(๓-๐-๖)	●		○		○	●	○		●				○	○		○		○		
๖๐๒ ๓๑๒ พระพุทธศาสนานิกายเซ็น ๓(๓-๐-๖)	○		○		●				○				●		○	●		●	○	
๖๐๒ ๓๑๓ พระพุทธศาสนากับศาสตร์ สมัยใหม่ ๓(๓-๐-๖)	○	○			○	●	○		●	●			●	○		○		○	●	
๖๐๒ ๓๑๔ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย ๓(๓-๐-๖)	○		○		●		○		○				○	○			●	○	●	
๖๐๒ ๓๑๕ สานเสวนาทางศาสนา ๓(๓-๐-๖)	●	○			○		○		○				○	○		○		○	●	○
๖๐๒ ๓๑๖ จิตวิทยาแนวพุทธ ๓(๓-๐-๖)	○				●		○		●		●		○					●	○	
๖๐๒ ๓๑๗ พระพุทธศาสนากับการศึกษา ๓(๓-๐-๖)	○		○		●		○		○			○	●		○		○	○	○	
๖๐๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต	●	○			●	○			●	○			○	●		○		●	○	

หมวดที่ ๕
หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน	
		วิชาเลือก	วิชาบังคับและเอก
A	๔.๐๐	๙๕ - ๑๐๐	๙๕ - ๑๐๐
A-	๓.๖๗	๙๐ - ๙๔	๙๐ - ๙๔
B+	๓.๓๓	๘๕ - ๘๙	๘๕ - ๘๙
B	๓.๐๐	๘๐ - ๘๔	๘๐ - ๘๔
C+	๒.๕๐	๗๕ - ๗๙	ต่ำกว่า ๘๐
C	๒.๐๐	๗๐ - ๗๔	
F	๐	ต่ำกว่า ๗๐	

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและมหาบัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นอย่างน้อย

๒.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การทำวิทยานิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้แต่ละด้าน และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้เป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๒.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของมหาบัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ สถานะการได้งานทำหรือศึกษาต่อของมหาบัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำหรือศึกษาต่อตรงตามสาขาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากมหาบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒.๒.๒ ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของมหาบัณฑิต

๒.๒.๓ ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๒.๔ ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีข้อเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๒.๒.๕ ความพึงพอใจของสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งรับมหาบัณฑิตที่สำเร็จจากหลักสูตรเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาที่สูงขึ้น โดยประเมินทางด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติอื่นๆ

๒.๒.๖ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อองค์ความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๗ ผลงานของนิสิตและวิทยานิพนธ์ที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

(๑) จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่

(๒) จำนวนสิทธิบัตร

(๓) จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ

(๔) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

๑. มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ หรือไม่เกินกว่า ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ
๒. ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
๓. ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
๔. ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม
๕. ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและวิชาเอกทุกวิชา และได้รับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U
๖. สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
๗. ผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม

หมวดที่ ๖

การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

จัดให้มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย

๑.๑ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน

๑.๒ สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์ และกฎระเบียบต่างๆ

๑.๓ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชา

และมีอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาฯ มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอน และมีการ

ประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างสมประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งอาจารย์เก่าและอาจารย์ใหม่ โดยการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ การลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

๒.๒ การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๓ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๒.๔ มีการกระตุ้นอาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา

๒.๕ ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเป็นรอง

หมวดที่ ๗

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การบริหารหลักสูตร

จัดให้มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร (คณะกรรมการจัดทำรายวิชา) แต่ละรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร พร้อมทั้งมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยดำเนินการตามรายละเอียดต่อไปนี้

๑.๑ มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

๑.๒ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

๑.๓ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรทั้งอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ (ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๑.๔ มีการพัฒนาทักษะการสอนและการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์

๑.๕ มีการประเมินและวิเคราะห์ข้อสอบให้ได้มาตรฐาน

๑.๖ มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

๑.๗ มีการประกันคุณภาพวิทยานิพนธ์

โดยให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ภาคผนวก ก) ในหัวข้อหลัก ดังนี้

๑.๗.๑. การทำวิทยานิพนธ์

๑.๗.๒. การสอบประมวลความรู้

๑.๗.๓. การสอบวัดคุณสมบัติ

๑.๗.๔. การสอบวิทยานิพนธ์

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
<p>๑. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยอาจารย์และนิสิตสามารถ ก้าวทันหรือเป็นผู้นำในการ สร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา</p> <p>๒. กระตุ้นให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้ มีแนวทางการเรียนที่สร้าง ทั้งความรู้ความสามารถใน วิชาการวิชาชีพที่ทันสมัย</p> <p>๓. ตรวจสอบและปรับปรุง หลักสูตร ให้มี คุณ ภาพ มาตรฐาน</p> <p>๔. มีการประเมินมาตรฐาน ของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>๑. จัดให้หลักสูตรสอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพด้านเทคโนโลยีในระดับ สากลหรือระดับชาติ (หากมีการกำหนด)</p> <p>๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมี การพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ ๔ ปี</p> <p>๓. จัดแนวทางการเรียนในวิชาเรียนให้ มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมี แนวทางการเรียนหรือกิจกรรมประจำ วิชาให้นิสิตได้ศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วย ตนเอง</p> <p>๔. จัดให้มีผู้สนับสนุนการเรียนรู้และ หรือผู้ช่วยสอน เพื่อให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้</p> <p>๕. กำหนดให้อาจารย์ที่สอนมีคุณวุฒิไม่ ต่ำกว่าปริญญาโท หรือ หรือเป็นผู้มี ประสบการณ์หลายปีมีจำนวนคณาจารย์ ประจำไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>๖. สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้นำ ในทางวิชาการ และหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญทาง วิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือใน ด้านที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๗. ส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ไปดู งานในหลักสูตรหรือวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้ง ในและต่างประเทศ</p> <p>๘. มีการ ประเมิน หลักสูตร โดย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุกปี และภายนอกอย่างน้อยทุก ๔ ปี</p> <p>๙. จัดทำฐานข้อมูลทางด้านนิสิต อาจารย์ อุปกรณ์เครื่องมือวิจัยงบประมาณ ความ ร่วมมือกับต่างประเทศ ผลงานทางวิชาการ ทุกภาคการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการ ประเมินของคณะกรรมการ</p> <p>๑๐. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตร และการเรียนการสอนโดยมหาบัณฑิตที่ สำเร็จการศึกษา</p>	<p>๑. หลักสูตรที่สามารถอ้างอิงกับ มาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงาน วิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มี ความทันสมัยและมีการปรับปรุง สม่ำเสมอ</p> <p>๒. จำนวนวิชาเรียนที่มีภาคปฏิบัติ และวิชาเรียนที่มีแนวทางให้นักศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ได้ด้วย ตนเอง</p> <p>๓. จำนวนและรายชื่อคณาจารย์ ประจำประวัติอาจารย์ด้านคุณ วุฒิ ประสบการณ์ และการพัฒนาอบรม ของอาจารย์</p> <p>๔. จำนวนบุคลากรผู้สนับสนุนการ เรียนรู้และบันทึกกิจกรรมในการ สนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>๕. ผลการประเมินการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน และการสนับสนุนการ เรียนรู้ของผู้สนับสนุนการเรียนรู้โดย นิสิต</p> <p>๖. ประเมินผลโดยคณะกรรมการที่ ประกอบด้วยอาจารย์ภายในคณะฯ ทุก ๒ ปี</p> <p>๗. ประเมินผลโดยคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทุก ๆ ๔ ปี</p> <p>๘. ประเมินผลโดยบัณฑิตผู้สำเร็จ การศึกษาทุกๆ ๒ ปี</p>

๒. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

๒.๑. การบริหารงบประมาณ

คณะจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนอุปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต

๒.๒. ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

บัณฑิตวิทยาลัยมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำราเฉพาะทาง และมีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ซึ่งมีเอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อการศึกษาที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาพระพุทธศาสนาดังนี้

ในปีการศึกษา ๒๕๕๔	มีตำราภาษาไทย	๙๔,๓๐๑	เล่ม
	ตำราภาษาอังกฤษ	๒,๗๙๐	เล่ม
	วารสารภาษาไทยและอังกฤษ	๙๑	ชื่อเรื่อง
	ฐานข้อมูลออนไลน์	๒,๐๐๐,๐๐๐	ชื่อเรื่อง

นอกจากนี้ ยังมีสื่อการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ เช่น VCD, DVD, CD-ROM, แผนที่, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบริการห้องสมุดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ (Journal-Link) และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

๒.๓. การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

บัณฑิตวิทยาลัยมีห้องสมุดเป็นของตัวเองและมีการประสานงานกับห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนิสิตได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา จะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่นๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อ ก็มีส่วนในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ สำหรับให้ห้องสมุดกลางจัดซื้อหนังสือด้วย และในส่วนของบัณฑิตวิทยาลัยจะมีการสั่งซื้อหนังสือ ตำรา หรือวารสารเฉพาะทาง เพื่อเข้าห้องสมุดของบัณฑิตวิทยาลัย

๒.๔. การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัยและทำหน้าที่ประเมินความพอเพียงของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ ด้านโสตทัศนอุปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์

๓. การบริหารคณาจารย์

๓.๑ การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่ จะต้องมีความรู้ดี การศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา

๓.๒ การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน ประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผล และให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้มาซึ่งบัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์

<p>๓.๓ การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ</p> <p>สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติมาให้แก่นิสิต ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย จึงกำหนดนโยบายให้มีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรมาบรรยาย โดยที่อาจารย์พิเศษหรือวิทยากรจะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ</p>
<p>๔. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน</p> <p>๔.๑ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง</p> <p>บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาโทที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ และมีความรู้พระพุทธศาสนา</p> <p>๔.๒ การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน</p> <p>บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตร และจะต้องสามารถบริการให้อาจารย์สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสะดวก</p>
<p>๕. การสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่นิสิต</p> <p>๕.๑. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่น ๆ แก่นิสิต</p> <p>บัณฑิตวิทยาลัยมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิตทุกคน โดยนิสิตที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ของบัณฑิตวิทยาลัยทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิต และทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา เพื่อให้นิสิตเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ยังมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะคอยชี้แนะกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และการวิจัย และมีระบบให้ข้อมูลย้อนกลับจากผลการศึกษาและการประเมินด้านต่างๆ เพื่อให้นิสิตได้มีการพัฒนาตนเอง</p> <p>๕.๒. การอุทธรณ์ของนิสิต</p> <p>กรณีที่นิสิตมีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ ตลอดจนคะแนน และวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้</p>
<p>๖. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้มหำบัณฑิต</p> <p>๖.๑ มีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปิดและการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี</p> <p>๖.๒ มีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้มหำบัณฑิตและนายจ้าง (ทุกๆ ปีการศึกษา)</p> <p>๖.๓ มีการติดตามการพัฒนาอาชีพและความก้าวหน้าในการทำงานของมหำบัณฑิต เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร</p>
<p>๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน</p> <p>ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑- ๕ และอย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี</p>

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา/สาขาวิชา	X	X	X
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. ๕ & ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ & ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/ดุขฎิบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐		X	X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ดุขฎิบัณฑิตใหม่ที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐			X

หมวดที่ ๘

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

<p>การประเมินประสิทธิผลของการสอน</p>
<p>๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน</p> <p>กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียน การสอนนั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต การตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่า มีปัญหาที่จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป</p> <p>๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน</p> <p>ให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผล รายวิชา และการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา</p>
<p>๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม</p>
<p>๒.๑ ประเมินจากนิสิตและศิษย์เก่า</p> <p>ดำเนินการประเมินจากนิสิต โดยติดตามจากผลการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์สามารถ ประเมินผลการทำงานได้ ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงขั้นตอนการนำเสนอเป็นรายบุคคล และสำหรับศิษย์เก่า นั้นจะประเมินโดยใช้แบบสอบถามหรืออาจจะจัดประชุมศิษย์เก่าตามโอกาสที่เหมาะสม</p> <p>๒.๒ ประเมินจากนายจ้างหรือสถานประกอบการ</p> <p>ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์จากสถานประกอบการ หรือใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>๒.๓ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษา</p> <p>ดำเนินการโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นหรือจากข้อมูลในรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร หรือจากรายงานของการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน</p>
<p>๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร</p> <p>ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกันกับการประกันคุณภาพภายใน)</p>
<p>๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง</p> <p>จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมด จะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวม และในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชา ก็สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำให้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้น จะกระทำทุก ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตอยู่เสมอ</p>

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับแบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑ **พระไตรปิฎกวิเคราะห์** ๓ (๓-๐-๖)

Tipitaka Analysis

ศึกษาสาระและพัฒนาการของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญที่เป็นจุดหมายสูงสุด หลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม

๖๐๐ ๑๐๒ **พุทธปรัชญา** ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Philosophy

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของแนวคิดในพุทธปรัชญาสำนักต่างๆ คือ เถรวาท สรวาสติวาท เสาตรานติกะ มายมิกะ โยคจาร สุชาวดี อวตังสกะและวัชรยาน เปรียบเทียบแนวความคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่ อภิปรัชญา ญาณวิทยาและจริยศาสตร์

๖๐๒ ๒๐๓ **ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา** ๓ (๓-๐-๖)

Research Methodology in Buddhism

ศึกษาวิธีวิทยาการแสวงหาความรู้เชิงประจักษ์ โดยใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ความสำคัญของการวิจัยต่อการสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาสังคม ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย เช่น การเลือกปัญหาและการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย การตั้งสมมติฐาน เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย โดยเน้นการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการวิจัยทางพระพุทธศาสนา

ข. วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต

๖๐๐ ๒๐๔ **ภาษาอังกฤษ** (๓) (๓-๐-๖)

English

ศึกษาภาษาอังกฤษให้เกิดความชำนาญ ๔ ด้าน คือ ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง และเน้นการอภิปรายในหัวข้อคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น คีล ๕, พระรัตนตรัย, ไตรลักษณ์, อริยสัจ ๔, มรรคมีองค์ ๘, ปฏิจจสมุปบาท , กรรมและการเกิดใหม่ เป็นต้น

๖๐๐ ๒๐๕ **กรรมฐาน** (๓) (๓-๓-๖)

Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๖๐๐ ๔๐๑ **สัมมนาวิทยานิพนธ์** (๓) (๓-๓-๖)

Seminar on Thesis

ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง รูปแบบและวิธีการนำเสนอวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งวิธีการเขียนบทความวิจัย

๑๐๒ ๓๐๒ **การใช้ภาษาบาลี ๑** (๓)(๓-๐-๖)

Usage of Pali I

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลีในระดับพื้นฐาน และแปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตภัฏฐกถาและธรรมปทัฏฐกถาประกอบ

๑๐๒ ๓๐๖ **การใช้ภาษาบาลี ๒** (๓)(๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี ต่อจากการใช้ภาษาบาลี ๑ และแปลภาษาบาลีเป็นไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือมังคลัตถทีปนีและวิสุทธีมรรคประกอบ
วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๖ **พระพุทธศาสนาเถรวาท** ๓(๓-๐-๖)

Theravada Buddhism

ศึกษาประวัติศาสตร์และพัฒนาการพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยเน้นศึกษาหลักคำสอนนิกายที่สำคัญ ภาษาที่จารีกัมภีร์ การจัดลำดับชั้นกัมภีร์ รูปแบบการถ่ายทอด รูปแบบการรักษาคำสอน และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศต่าง ๆ

๖๐๒ ๓๐๗ **พระพุทธศาสนามหายาน** ๓(๓-๐-๖)

Mahayana Buddhism

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนามหายาน โดยเน้นศึกษากัมภีร์และนิกายที่สำคัญ เช่น นิกายมหายิมิกะ โยคจาร สุขาวดี เป็นต้น ภาษาที่จารีกัมภีร์ การจัดลำดับชั้นกัมภีร์ รูปแบบการถ่ายทอด รูปแบบการรักษาคำสอน รวมทั้งอิทธิพลของพระพุทธศาสนามหายานในประเทศต่างๆ

๖๐๒ ๓๐๘ **ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา** ๓ (๓-๐-๖)

Selected Buddhist Works

ศึกษาประวัติและผลงานของนักปราชญ์ นักคิดและนักวิชาการคนสำคัญทางพระพุทธศาสนาในอดีตและปัจจุบัน ทั้งในประเทศตะวันตกและตะวันออก เช่น ผลงานของ เซอร์บาตสกี, ริส เดวิดส์, ดี.ที. ซูซูกิ, พระพุทธโฆสอาจารย์, พระสิริมงคลอาจารย์, พุทธทาสภิกขุ, พระพรหมคุณาภรณ์ เป็นต้น

๖๐๒ ๓๐๘

สัมมนาพระพุทธศาสนา

๓(๓-๐-๖)

Seminar on Buddhism

ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ให้นักศึกษาร่วมกันจัดสัมมนาโดยนำประเด็นปัญหาที่น่าสนใจทางสังคมมาร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็น และวิเคราะห์หาทางออกร่วมกัน พร้อมทั้งแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมในปัจจุบัน

วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๑๐

พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย ๓(๓-๐-๖)

Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems

ศึกษาแนวคิดทางพุทธจริยศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว ควร ไม่ควร เพื่อเป็นฐานในการอธิบายและตอบปัญหาสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะปัญหาที่มีผลกระทบต่อมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ การทำแท้ง การตัดต่อพันธุกรรม การทำ การุณยฆาต การทำโคลนนิ่ง เป็นต้น รวมทั้งปัญหาความผิดศีลธรรมที่สลับซับซ้อนในสังคมยุคใหม่

๖๐๒ ๓๑๑

ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน

๓(๓-๐-๖)

Neo-Buddhist Movements in Contemporary World

ศึกษาขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบัน ความเชื่อมโยงระหว่างบริบททางสังคมกับการเกิดขึ้นของขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ รูปแบบการจัดตั้งองค์กร การตีความคำสอนแนวใหม่ วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแนวใหม่ รวมทั้งอิทธิพลต่อสังคมโลก

๖๐๐ ๓๑๒

พระพุทธศาสนานิกายเซ็น

๓(๓-๐-๖)

Zen Buddhism

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนานิกายเซ็นจากอินเดียสู่จีน เกาหลี และญี่ปุ่น หลักคำสอนสำคัญของเซ็น เช่น จิตหนึ่ง พุทธภาวะภายในตน เป็นต้น รูปแบบ วิธีการสอน และการตีความแบบเซ็น ปรัชญาจากรูปภาพ เซ็นกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น และเซ็นกับตะวันตก

๖๐๐ ๓๑๓

พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่

๓(๓-๐-๖)

Buddhism and Modern Sciences

ศึกษาศาสตร์สมัยใหม่ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิเวศวิทยา รวมทั้งการประยุกต์ใช้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่ออธิบายคำสอนบนฐานแนวคิดของพระพุทธศาสนา

๖๐๐ ๓๑๔

พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย

๓ (๓-๐-๖)

Buddhism and Thai Culture

ศึกษาหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาไทย ในด้านประวัติศาสตร์ ปรัชญา ความเชื่อ จารีตประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยวิเคราะห์ความเชื่อมโยงบทบาทและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อภูมิปัญญาไทย

๖๐๒ ๓๑๕ **สานเสวนาทางศาสนา** ๓(๓-๐-๖)

Inter-Religious Dialogue

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิธีการสานเสวนาทางศาสนา และประเด็นทางศาสนาที่ควรนำมาเป็นหัวข้อเสวนา รวมถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความสามัคคีและสันติภาพของโลก

๖๐๐ ๓๑๖ **จิตวิทยาแนวพุทธ** ๓(๓-๐-๖)

Buddhist Psychology

ศึกษาหลักการและทฤษฎีจิตวิทยาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา วิเคราะห์หลักคำสอนที่เกี่ยวข้องกับปรมัตถธรรมด้วยกระบวนการทางจิตวิทยา พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับหลักการของจิตวิทยาตะวันตก

๖๐๐ ๓๑๗ **พระพุทธศาสนากับการศึกษา** ๓ (๓-๐-๖)

Buddhism and Education

ศึกษาปรัชญาการศึกษาทางพระพุทธศาสนาและระบบการศึกษาในพระพุทธศาสนา สมัยพุทธกาลและหลังพุทธกาลโดยสังเขป พระพุทธศาสนากับการศึกษาในประเทศไทย
วิทยานิพนธ์

๖๐๐ ๔๐๐ **วิทยานิพนธ์** ๑๒ หน่วยกิต

Thesis

เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ภาคผนวก ข
ตารางเปรียบเทียบในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

**เปรียบเทียบรายวิชา
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา**

๑. ปรับปรุงปรัชญาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

๒. ปรับแก้ไขวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพิ่มเติม เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบันมากขึ้น และให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคโลกาภิวัตน์

๓. ปรับโครงสร้างหลักสูตร โดยปรับเพิ่มหน่วยกิตตลอดหลักสูตร จาก ๓๘ หน่วยกิต เป็น ๓๙ หน่วยกิต, ปรับจำนวนหน่วยกิตทุกรายวิชาให้เป็น ๓ หน่วยกิต (เดิมบางรายวิชา ๒ หน่วยกิต) ลดจำนวนรายวิชาเลือกจากเดิมต้องศึกษา ๓ รายวิชา (ในระบบจำนวน ๒ หน่วยกิต) เป็นต้องศึกษา ๒ รายวิชา (ในระบบจำนวน ๓ หน่วยกิต) เพิ่มรายวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต จาก ๑๑ หน่วยกิต เป็น ๑๕ หน่วยกิต

๔. รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรภายหลังการปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลง ดังนี้

๔.๑. วิชาเอก ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

๔.๒. วิชาบังคับ ปรับเพิ่มหน่วยกิตรายวิชาบังคับเป็น ๙ หน่วยกิต จากเดิม ๘ หน่วยกิต โดยนับหน่วยกิตเพิ่มในรายวิชา ๖๐๐ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒- ๐-๔) จากเดิม ๒ หน่วยกิตเป็น ๓ หน่วยกิต

๔.๓. วิชาเลือก ลดจำนวนรายวิชาเลือกเหลือ ๒ รายวิชา จากเดิมต้องศึกษารายวิชาเลือก ๓ รายวิชา (ในระบบจำนวน ๒ หน่วยกิต) เป็นต้องศึกษา ๒ รายวิชา (ในระบบจำนวน ๓ หน่วยกิต)

๔.๔. วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต ๑๕ หน่วยกิต จากเดิม ๑๑ หน่วยกิต โดยเพิ่มวิชา ๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์

๕. โครงสร้างหลักสูตรภายหลังการปรับปรุงแก้ไข

หมวดวิชา	โครงสร้างเดิม พ.ศ. ๒๕๔๘	โครงสร้างใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕
วิชาเอก	๑๒	๑๒
วิชาบังคับ	๘	๙
วิชาเลือก	๖	๖
วิชาบังคับ(ไม่นับ นก.)	(๑๑)	(๑๕)
วิทยานิพนธ์	๑๒	๑๒
หน่วยกิตไม่น้อยกว่า	๓๘	๓๙

๖. สรุปการเปลี่ยนแปลงรายวิชาในหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต)	ก. วิชาบังคับ (แบบนับหน่วยกิต)	
๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖) Tipitaka Analysis ศึกษาความเป็นมาของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก ระบบการถ่ายทอดโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญ เช่น อริยสัจ ปฏิจจนุปบาท กรรม ไตรลักษณ์ ไตรสิกขา นรก สวรรค์ จิต วิญญาณ	๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖) Tipitaka Analysis ศึกษาสาระและพัฒนาการของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญที่เป็นจุดหมายสูงสุด หลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม	เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา
๖๐๐ ๑๒๐ พุทธปรัชญา ๓ (๓-๐-๖) Buddhist Philosophy ศึกษาประวัติและพัฒนาการของแนวคิด ในพุทธปรัชญาสำนักต่างๆ คือ เถรวาทสรวาสตีวาท เสาตรานติกะ มาธยมิกะ โยคาจาร สุขาวดี อวตังสกะ และพุทธตันตระเปรียบเทียบแนวความคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่อภิปรัชญา ญาณวิทยาและจริยศาสตร์	๖๐๐ ๑๒๐ พุทธปรัชญา ๓ (๓-๐-๖) Buddhist Philosophy ศึกษาประวัติและพัฒนาการของแนวคิด ในพุทธปรัชญาสำนักต่างๆ คือ เถรวาทสรวาสตีวาท เสาตรานติกะ มาธยมิกะ โยคาจาร สุขาวดี อวตังสกะ และพุทธตันตระเปรียบเทียบแนวความคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่ อภิปรัชญา ญาณวิทยาและจริยศาสตร์	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญาเถรวาท ๓ (๓-๐-๖) Theravada Buddhist Philosophy ศึกษาพระพุทธศาสนาเถรวาทด้วยกรอบแนวคิดทางปรัชญา ให้ครอบคลุมถึงทฤษฎีความจริง(Metaphysics) ทฤษฎีความรู้(Epistemology) และทฤษฎีทางจริยศาสตร์ (Ethics)ในพุทธปรัชญาเถรวาท โดยเน้นศึกษาให้เห็น ความจริง ความรู้ และความดี / ความชั่ว ตามแนวคิดของพุทธปรัชญาเถรวาท เน้น		รายวิชาที่ตัดออก เพราะซ้ำซ้อนกับวิชาพุทธปรัชญา

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
วิเคราะห์ปัจจัยสมุปบาท ไตรลักษณ์ ชั้นที่ ๕ นิยาม ๕ กรรม อริยสัจ ๔ เป็นต้น		
<p>๖๐๐ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔) Research Methodology in Buddhism</p> <p>ศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการแสวงหาความรู้แบบวิจัย ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ความสำคัญของการวิจัยต่อการพัฒนาสังคม กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัย เช่น การเลือกปัญหา การตั้งสมมติฐาน เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย โดยเน้นการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการวิจัยทางพระพุทธศาสนา</p>	<p>๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Research Methodology in Buddhism</p> <p>ศึกษาวิธีวิทยาการแสวงหาความรู้เชิงประจักษ์ โดยใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ความสำคัญของการวิจัยต่อการสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาสังคม ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย เช่น การเลือกปัญหาและการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย การตั้งสมมติฐาน เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย โดยเน้นการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการวิจัยทางพระพุทธศาสนา</p>	เปลี่ยนจำนวนหน่วยกิต และเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา
ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต)	ข. วิชาบังคับ (แบบไม่นับหน่วยกิต)	
<p>๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ (๓) (๓-๐-๖) English</p> <p>ศึกษาภาษาอังกฤษโดยการฝึกจริงให้เกิดความชำนาญทั้ง ๔ ด้าน คือด้านการเขียน การพูด การฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เน้นการอภิปรายในหัวข้อคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น ศิล ๕ พระรัตนตรัย ไตรลักษณ์ อริยสัจ ๔ มรรคมรรค ๘ ปฏิจจสมุปบาท กรรมและการเกิดใหม่</p>	<p>๖๐๐ ๒๐๔ ภาษาอังกฤษ (๓) (๓-๐-๖) English</p> <p>ศึกษาการฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้เกิดความชำนาญ ๔ ด้าน คือ ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง และ เน้นการอภิปรายในหัวข้อคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น ศิล ๕, พระรัตนตรัย, ไตรลักษณ์, อริยสัจ ๔, มรรค มรรค ๘, ปฏิจจสมุปบาท , กรรมและการเกิดใหม่ เป็นต้น</p>	เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา
<p>๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๒) (๒-๐-๔) Buddhist Meditation</p>	<p>๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๓-๓-๖) Buddhist Meditation</p>	เปลี่ยนจำนวนหน่วยกิต

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ที่ปรากฏใน คัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อнуฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่าง ๆ ใน สังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนา กรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิด จากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น	ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏ ในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อнуฎีกา และ ปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของ สำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสม ถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของ การเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น	
	๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ (๓) (๓-๓-๖) Seminar on Thesis ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียน วิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง รูปแบบและ วิธีการนำเสนอวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งวิธีการเขียน บทความวิจัย	รายวิชาเพิ่มเติม
	๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖) Usage of Pali I ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลีในระดับพื้นฐาน และ แปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตภัฏฐกถาและธรรมปทัฏฐกถาประกอบ	ย้ายมาจาก ประ กาศ บัณฑิตวิทยาลัย
	๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖) Usage of Pali II ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี ต่อจากการใช้ภาษา บาลี ๑ และแปลภาษาบาลีเป็นไทย และภาษาไทยเป็น ภาษาบาลี โดยใช้หนังสือมัจฉลัตถทีปนีและวิสุทธิมรรค	ย้าย มา จาก ประ กาศ บัณฑิตวิทยาลัย

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
	ประกอบ	
วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต	
<p>๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท ๓ (๓-๐-๖) Theravada Buddhism</p> <p>ศึกษาพระพุทธศาสนาเถรวาทในด้านประวัติศาสตร์ พัฒนาการ นิกายสำคัญ หลักคำสอนสำคัญ ภาษาที่ใช้จารึกคัมภีร์ การ จัดลำดับชั้นคัมภีร์รูปแบบการถ่ายทอดและการรักษาคำสอน อิทธิพลของพระพุทธศาสนาเถรวาทที่มีต่อประเทศต่าง ๆ ใน ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น</p>	<p>๖๐๐ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท ๓ (๓-๐-๖) Theravada Buddhism</p> <p>ศึกษาประวัติศาสตร์และพัฒนากการพระพุทธศาสนาเถร วาท โดยเน้นศึกษาหลักคำสอนนิกายที่สำคัญ ภาษาที่ จารึกคัมภีร์ การจัดลำดับชั้นคัมภีร์ รูปแบบการถ่ายทอด รูปแบบการรักษาคำสอน และอิทธิพลของ พระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศต่าง ๆ</p>	เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา
<p>๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนาพุทธมหายาน ๓ (๓-๐-๖) Mahayana Buddhism</p> <p>ศึกษาพระพุทธศาสนาพุทธมหายานในด้านประวัติศาสตร์ พัฒนาการ นิกายสำคัญหลักคำสอนสำคัญ คัมภีร์สำคัญ และภาษาที่ใช้จารึก คัมภีร์ รวมทั้งอิทธิพลของพระพุทธศาสนาพุทธมหายานที่มีต่อ ประเทศต่างๆ ในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น</p>	<p>๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนาพุทธมหายาน ๓ (๓-๐-๖) Mahayana Buddhism</p> <p>ศึกษาประวัติและพัฒนากการของพระพุทธศาสนา มหายาน โดยเน้นศึกษาคัมภีร์และนิกายที่สำคัญ เช่น นิกายมหายานิกะ โยคจาร สุขาวดี เป็นต้น ภาษาที่จารึก คัมภีร์ การจัดลำดับชั้นคัมภีร์ รูปแบบการถ่ายทอด รูปแบบการรักษาคำสอน รวมทั้งอิทธิพลของ พระพุทธศาสนาพุทธมหายานในประเทศต่างๆ</p>	เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา
<p>๖๐๒ ๓๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Selected Buddhist Works</p> <p>ศึกษาประวัติและผลงานของนักปราชญ์ นักคิด และนักวิชาการ คนสำคัญทางพระพุทธศาสนาในยุคปัจจุบัน ทั้งในประเทศ ตะวันตกและตะวันออก เช่น งานของ เซอร์บาทสกีริส เดวิดส์ และภรรยา คริสตมาส อัมพริยส์ ดี.ที. ซูซูกิ เป็นต้น</p>	<p>๖๐๒ ๓๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Selected Buddhist Works</p> <p>ศึกษาประวัติและผลงานของนักปราชญ์ นักคิดและ นักวิชาการคนสำคัญทางพระพุทธศาสนาในอดีตและ ปัจจุบัน ทั้งในประเทศตะวันตกและตะวันออก เช่น ผลงานของเซอร์บาทสกี, ริส เดวิดส์, ดี.ที. ซูซูกิ, พระ พุทธโฆสจารย์, พระสิริมงคลจารย์, พุทธทาสภิกขุ,</p>	เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
<p>๖๐๒ ๓๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Seminar on Buddhism</p> <p>ศึกษารูปแบบการเรียนรู้โดยการสัมมนาการจัดสัมมนาโดยนำหลักพุทธธรรมและปัญหาสังคมปัจจุบันมาตั้งเป็นประเด็นปัญหาแล้วให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปราย เสนอความคิดเห็น และวิเคราะห์หาทางออกร่วมกัน รวมทั้งวิเคราะห์หาแนวทางประยุกต์พุทธธรรมมาแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน</p>	<p>พระพรหมคุณาภรณ์ เป็นต้น</p> <p>๖๐๒ ๓๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Seminar on Buddhism</p> <p>ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ให้นักศึกษาร่วมกันจัดสัมมนาโดยนำประเด็นปัญหาที่น่าสนใจทางสังคมมาร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็น และวิเคราะห์หาทางออกร่วมกัน พร้อมทั้งแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมในปัจจุบัน</p>	<p>เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา</p>
<p>วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต</p>	<p>วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต</p>	
<p>๖๐๒ ๓๑๐ พระพุทธศาสนากับประชาสังคม ๒ (๒-๐-๔) Buddhism and Civil Society</p> <p>ศึกษาแนวคิดคำสอนเกี่ยวกับประชาสังคมในพระพุทธศาสนา โดยเน้นคำสอนที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาในเชิงสังคม การแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง การจัดระเบียบสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม และส่งเสริมความเข้มแข็งและการพึ่งตนเองของภาคประชาชนโดยเปรียบเทียบแนวคิดประชาสังคมของประเทศตะวันตก</p>		<p>รายวิชาที่ตัดออก</p>
<p>๖๐๒ ๓๑๑ พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย ๒(๒-๐-๔) Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems</p> <p>ศึกษาแนวคิดทางจริยศาสตร์ของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว ความควรไม่ควร เพื่อเป็นฐานในการอธิบายและตอบปัญหาสังคมร่วมสมัยโดยเฉพาะปัญหาที่พ่วงมากับความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการติดต่อพันธุกรรมปัญหาการอุณยฆาต</p>	<p>๖๐๒ ๓๑๐ พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย ๓(๓-๐-๖) Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems</p> <p>ศึกษาแนวคิดทางพุทธจริยศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว ควร ไม่ควร เพื่อเป็นฐานในการอธิบายและตอบปัญหาสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะปัญหาที่มี</p>	<p>เปลี่ยนจำนวนหน่วยกิต และเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา</p>

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
เป็นต้น รวมทั้งปัญหาความผิดศีลธรรมที่สลับซับซ้อนในสังคมยุคใหม่	ผลกระทบมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ การทำแท้ง การตัดต่อพันธุกรรม การทำการุณยฆาต การทำโคลนนิ่ง เป็นต้น รวมทั้งปัญหาความผิดศีลธรรมที่สลับซับซ้อนในสังคมยุคใหม่	
๖๐๒ ๓๑๒ ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) Neo-Buddhist Movements in Contemporary World ศึกษาขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบัน ทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศโดยเน้นศึกษาให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างบริบททางสังคมกับการเกิดขึ้นของขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ รวมทั้งรูปแบบการจัดตั้งองค์กร การตีความคำสอนแนวใหม่ วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแบบใหม่และอิทธิพลต่อสังคมโลก	๖๐๐ ๓๑๑ ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน๓(๓-๐-๖) Neo-Buddhist Movements in Contemporary World ศึกษาขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบัน ความเชื่อมโยงระหว่างบริบททางสังคมกับการเกิดขึ้นของขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ รูปแบบการจัดตั้งองค์กร การตีความคำสอนแนวใหม่ วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแนวใหม่ รวมทั้งอิทธิพลต่อสังคมโลก	เปลี่ยนจำนวนหน่วยกิต และเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา
๖๐๒ ๓๑๓ พระพุทธศาสนานิกายเซน ๒ (๒-๐-๔) Zen Buddhism ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนานิกายเซนจากอินเดียสู่จีน เกาหลีและญี่ปุ่น รูปแบบและวิธีการสอนอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนของเซน คำสอนที่สำคัญของเซน เช่น จิตหนึ่ง พุทธภาวะภายในตน เป็นต้นปรัชญาเซนจากรูปภาพ เซนกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น และเซนกับตะวันตก	๖๐๐ ๓๑๒ พระพุทธศาสนานิกายเซ็น ๓ (๓-๐-๖) Zen Buddhism ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนานิกายเซ็นจากอินเดียสู่จีน เกาหลี และญี่ปุ่น หลักคำสอนสำคัญของเซ็น เช่น จิตหนึ่ง พุทธภาวะภายในตน เป็นต้น รูปแบบ วิธีการสอน และการตีความแบบเซ็นปรัชญาจากรูปภาพ เซนกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น และเซ็นกับตะวันตก	เปลี่ยนจำนวนหน่วยกิต
๖๐๒ ๓๑๖ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ๒ (๒-๐-๔) Buddhism and Modern Sciences ศึกษาศาสตร์สมัยใหม่บนฐานแนวคิดของพระพุทธศาสนา เช่น วิทยาศาสตร์สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์	๖๐๐ ๓๑๓ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ๓(๓-๐-๖) Buddhism and Modern Sciences ศึกษาศาสตร์สมัยใหม่ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนจำนวนหน่วยกิต และเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
นิเวศวิทยา รวมทั้งการประยุกต์ใช้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่ออธิบายคำสอนทางพระพุทธศาสนา	รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิเวศวิทยา รวมทั้งการประยุกต์ใช้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่ออธิบายคำสอนบนฐานแนวคิดของพระพุทธศาสนา	
๖๐๒ ๓๑๔ ศึกษาอิสระในงานสังคมสงเคราะห์ ๒ (๒-๐-๔) Independent Study in Social Works นิสิตไปปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยงานที่เชื่อถือได้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ เดือน แล้วเขียนรายงานหรืองานวิจัยหรืองานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้ปฏิบัติจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า ๕๐ หน้า ส่งภายในภาคการศึกษาที่ได้ศึกษาวิชานี้		รายวิชาที่ตัดออก
๖๐๒ ๓๑๕ ไทยคดีศึกษา ๒ (๒-๐-๔) Thai Studies ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้ ในด้านประวัติศาสตร์ ปรัชญา ความเชื่อ วิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม เป็นต้นโดยเน้นวิเคราะห์ให้เห็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับอิทธิพลมาจากหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา และการปรับตัวของพระพุทธศาสนาเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น		รายวิชาที่ตัดออก
	๖๐๒ ๓๑๔ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย๓(๓-๐-๖) Buddhism and Thai Culture ศึกษาหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาไทย ในด้านประวัติศาสตร์ ปรัชญา ความเชื่อ จารีตประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยวิเคราะห์ความเชื่อมโยงบทบาทและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อภูมิปัญญาไทย	รายวิชาเพิ่มใหม่
๖๐๒ ๓๑๗ ศาสนาเปรียบเทียบ ๒ (๒-๐-๔)		รายวิชาที่ตัดออก

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
<p>Comparative Religions</p> <p>ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดคำสอนของศาสนาสำคัญของโลกสมัยปัจจุบัน ในหัวข้อสำคัญ เช่น แนวคิดเรื่องความจริงสูงสุด พระเจ้า กำเนิดโลก จักรวาล ชีวิต จุดหมายสูงสุดของชีวิต การเข้าถึงจุดหมายสูงสุด โดยการค้นคว้าคัมภีร์หลักของศาสนา นั้น ๆ เช่น พระไตรปิฎก ไบเบิล อัลกุรอาน</p>		
	<p>๖๐๒ ๓๑๕ สานเสวนาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>Inter-Religious Dialogue</p> <p>ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิธีการสานเสวนาทางศาสนา และประเด็นทางศาสนาที่ควรนำมาเป็นหัวข้อเสวนารวมถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความสามัคคีและสันติภาพของโลก</p>	<p>รายวิชาเพิ่มใหม่</p>
	<p>๖๐๐ ๓๑๖ จิตวิทยาแนวพุทธ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>Buddhist Psychology</p> <p>ศึกษาหลักการและทฤษฎีจิตวิทยาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา วิเคราะห์หลักคำสอนที่เกี่ยวข้องกับปรมัตถธรรมด้วยกระบวนการทางจิตวิทยา พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับหลักการของจิตวิทยาตะวันตก</p>	<p>รายวิชาเพิ่มใหม่</p>
<p>๖๐๒ ๓๑๘ พระพุทธศาสนากับการศึกษา ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>Buddhism and Education</p> <p>ศึกษาปรัชญาการศึกษาทางพระพุทธศาสนาและระบบการศึกษาในพระพุทธศาสนาสมัยพุทธกาลและหลังพุทธกาลโดยสังเขป พระพุทธศาสนากับการศึกษาในประเทศไทย</p>	<p>๖๐๐ ๓๑๗ พระพุทธศาสนากับการศึกษา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>Buddhism and Education</p> <p>ศึกษาปรัชญาการศึกษาทางพระพุทธศาสนาและระบบการศึกษาในพระพุทธศาสนาสมัยพุทธกาลและหลังพุทธกาลโดยสังเขป พระพุทธศาสนากับการศึกษาใน</p>	<p>เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนจำนวนหน่วยกิต และคำอธิบายรายวิชาคงเดิม</p>

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๔๘	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	สรุปการเปลี่ยนแปลง
	ประเทศไทย	
วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต	วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต	
๖๐๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต Thesis เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	๖๐๐ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต Thesis เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ภาคผนวก ค
ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑**

เพื่อให้การบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

**หมวดที่ ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้ถือการบริรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีนับตั้งแต่สำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๗.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นจากการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาเป็นระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๘	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๔๘	หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	๙	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๖๐	หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลา ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสภาพนิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ การนับเวลาในข้อ ๑๑.๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

๑๑.๔ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๑.๕ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาการเรียนนอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปีได้ตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม และรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักเรียนและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตมีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่ง เมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ให้นิสิตได้ w ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การฟื้นสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตฟื้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ ๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้ฟื้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่ฟื้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตฟื้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่ฟื้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคนั้นทั้งหมดพร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วันหลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่ามีเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกตินับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาใดต้องลาพักการศึกษา ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผนการศึกษาโดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไข และมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอลอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียบ

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอลอนหลังจาก ๑๔ วันของภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ w ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอถอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ถอนได้ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ w ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชา ให้กระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และหากพ้นกำหนดนี้ต้องไปปรับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิติตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยอาจทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงานการมอบหมายงานให้ทำหรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชาหรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น และ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยใช้เพียง ๖ ระดับ มีผลการศึกษาในระดับและค่าระดับดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่เน้นหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผลหรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายชื่อวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น ๔

ระดับดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตขอถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้หรือผลการศึกษาเพราะนิสิตยังปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและ/หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผล และส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจ และหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำเฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับ และมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้รับใบข้อ ๑๓ ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาถือว่าเป็นที่น่าพอใจ แต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตามให้ทำการวัดผล รายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าสนใจแต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้นเป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอกต้องลงทะเบียนศึกษารายวิชานั้นอีก และสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิมหรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิตของรายวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน และหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I S U W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕ การทำวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำวิทยานิพนธ์และการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

ข้อ ๒๗.๑ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขอ อนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๒ ระดับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิตจึงจะมีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขอ อนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๓ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ วิทยานิพนธ์ซึ่งผ่านการประเมินผลแล้ว ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญาพุทธ ศาสตรมหาบัณฑิตหรือปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

การนำวิทยานิพนธ์ออกโฆษณาเผยแพร่ ต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวดที่ ๖

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหรือไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกวิชาและได้ระดับ S ในกรณีที่ หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S เป็น U

๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัย กำหนด

ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์รับปริญญา

๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐

๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ

๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ ความผิด ดังนี้

๓๒.๑ ภาคทัณฑ์

๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายรายวิชา

๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี

๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งหรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วใน ข้อ ๓๒ นิสิตต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระงับการให้ปริญญาที่มีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระงับการออกไปแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหายหรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

เฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบ เป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณีตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑
แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐.๑ และให้ใส่ข้อความต่อไปนี้แทน

“๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๖.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๖.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๗.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๗.๑.๒ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๗.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๙ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาค ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และ แผน ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตร ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และ ๒.๑ ให้มีระยะเวลาศึกษามีไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และ ๒.๒ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่กำหนดคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อาจอนุมัติให้ต่ออายุสภานิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๕ การนับเวลาในข้อ ๑๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วยยกเว้น นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๑.๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

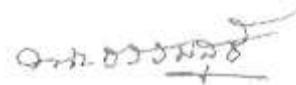
๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ
พ.ศ. ๒๕๔๑**

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการผู้เป็นคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยจำนวนสี่รูปหรือคนที่
อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดย
คำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าภาควิชา
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของ
คณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการประจำคณะ

ข้อ ๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของคณบดี

ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้
กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๗ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและ
หน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรเพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๓) พิจารณาวางระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงาน
เพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณบดี
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาวิชาการหรืออธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ
อย่างน้อยปีละสี่ครั้ง วิธีการประชุมให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการประชุม
สภามหาวิทยาลัยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒**

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ และการสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
จึงเห็นสมควรวางระเบียบว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย
การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ บัณฑิตวิทยาลัยจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธี
ปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๒

การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และการลงทะเบียน

ข้อ ๔ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๔.๑ ให้นิสิตจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๔.๒ โครงร่างวิทยานิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) หัวข้อวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๖) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
- (๗) โครงสร้างของรายงานวิทยานิพนธ์
- (๘) บรรณานุกรม
- (๙) เชิงอรรถ

ส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของบัณฑิตวิทยาลัย

๔.๓ การเสนอขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อม
ด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๘ ชุดต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๔.๔ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ และโครงร่างวิทยานิพนธ์ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นผู้พิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่นิสิตเสนอ และในการประชุมพิจารณาแต่ละครั้งประธานกรรมการอาจให้นิสิตเข้าชี้แจงเกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์ด้วยก็ได้

๔.๕ ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วพร้อมรายชื่อผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อนั้นต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๔.๖ เมื่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และเมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศรายชื่อนิสิตละหัวข้อวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว นิสิตจึงมีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

ข้อ ๕ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

๕.๑ นิสิตระดับปริญญาโทที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต

๕.๒ นิสิตระดับปริญญาเอกที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๕.๓ ให้นิสิตลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยกรอกแบบการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์บท ๙ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินค่าลงทะเบียน ในส่วนงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๑ การขอเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญให้นำสื่อยื่นแบบคำร้องบท ๘ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๖.๒ หากการเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ใหม่แต่ไม่ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก

๖.๓ ให้นิสิตติดตามผลการขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หลังจากที่ได้ยื่นคำร้องแล้ว

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ข้อ ๗ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๗.๑ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ท่าน แต่ไม่เกิน ๓ ท่าน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ ท่าน

๗.๒ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีความสามารถได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาโท ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๗.๓ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาเอก ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีความสามารถได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๗.๔ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิธีทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
ขณะทำวิทยานิพนธ์

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิต

ข้อ ๘ การเขียนวิทยานิพนธ์

ให้นิสิตเรียบเรียงวิทยานิพนธ์โดยให้มีรูปแบบและขนาดวิทยานิพนธ์ ตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์
ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๙ การขอสอบวิทยานิพนธ์

๙.๑ นิสิตระดับปริญญาโทมีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและ
โครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่า
ระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เขียนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๙.๒ นิสิตระดับปริญญาเอกมีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๙ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับ
อนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตรและได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัย

กำหนด

(๔) เขียนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการ
ควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๙.๓ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแนบวิทยานิพนธ์ ๑ ฉบับ ต่อ
บัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๙.๔ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยหลังจากยื่นคำร้องแล้ว ๑๐
วันทำการ

๙.๕ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอสอบวิทยานิพนธ์ บท ๘ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยผ่านประธาน
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พร้อมกับเสนอวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว รวมทั้งบทคัดย่อภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ อย่างละ ๖ ชุด

๙.๖ ให้นักบัณฑิตวิทยาลัยส่งวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อถึงคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อน
วันสอบไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

๑๐.๑ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน แต่ไม่เกิน ๕ ท่าน
ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน

๑๐.๒ เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อเชิญผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้แล้ว ให้เสนอรายชื่อกomiteeกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

๑๐.๓ เมื่อประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้บัณฑิตวิทยาลัยประกาศกำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วกัน และมีหนังสือเชิญถึงกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ไม่สามารถมาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ได้ ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ด้วย

หมวดที่ ๕

การประเมินผลวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๑ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๑๑.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๑๑.๒ ให้มีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง

๑๑.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย

๑๑.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP

๑๑.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควร แต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบ และเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๑๑.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาดเมื่อทราบผลการประเมิน และนิตินิติส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๒ การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๑๒.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบ ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๗ เล่ม โดยเย็บเล่มและเข้าปกแข็งเรียบร้อยแล้ว ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดพร้อมด้วย บทคัดย่อภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษอีกอย่างละ ๒ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย วันที่นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าเป็นวันที่นิสิตสำเร็จการศึกษา

๑๒.๒ ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือมอบให้แก่หน่วยงานใดตามข้อผูกพันหรืออื่น ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นคำร้องพร้อมด้วยวิทยานิพนธ์ตามจำนวนที่ต้องการเสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาลงนามในหน้าอนุมัติ ทั้งนี้ให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยลงนามไว้แล้ว ๑ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน ๑ ชุด

๑๒.๓ วิทยานิพนธ์และบทความย่อทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตที่สำเร็จการศึกษา ให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๓ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนไว้แล้วก่อนที่จะประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๓

ข้อ ๑๔ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนภายหลังที่ประกาศใช้ระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปณโณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒**

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗**

เพื่อให้การศึกษาวិชากรรมฐานของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปณฺโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาคิสรระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาคิสรระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต

รวมทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า ๕๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตน์โมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างวิทยานิพนธ์

เพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๔.๒ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดส่วนประกอบของโครงร่างวิทยานิพนธ์เพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ ชัดเจน ดังนี้

๑. ให้มีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกคนบนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ให้มีประวัติย่อของนิสิตผู้เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แนบในส่วนท้ายด้วย

๓. ระเบียบวิธีวิจัยและแบบสอบถามชั่วคราว สำหรับวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณนิสิตต้องส่งก่อนวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓ วัน

ให้นิสิตผู้ประสงค์จะสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด เพื่อตรวจรูปแบบก่อน เมื่อผ่านการตรวจรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๘ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดการพิจารณาหัวข้อและอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์

เพื่อการดำเนินการพิจารณาหัวข้อและอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ มีช่วงระยะเวลาที่แน่นอน อันจะทำให้
 นิสิตผู้ประสงค์จะขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์สามารถวางแผนจัดทำได้สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาที่
 ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จึงประกาศกำหนดการไว้เป็นแนวปฏิบัติดังนี้

ครั้งที่ ๑	วันที่ ๒๐ - ๒๘	กุมภาพันธ์	ของทุกปี
ครั้งที่ ๒	วันที่ ๒๐ - ๓๑	พฤษภาคม	ของทุกปี
ครั้งที่ ๓	วันที่ ๒๐ - ๓๑	สิงหาคม	ของทุกปี
ครั้งที่ ๔	วันที่ ๒๐ - ๓๐	พฤศจิกายน	ของทุกปี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระศรีสิทธิมนี)

รักษาการคณบดี

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับคฤหัสถ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงสมควรกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)
Usage of Pali I
๒. วิชา ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)
Usage of Pali II

ให้รายวิชาเหล่านี้เป็นรายวิชาเรียนเสริมโดยไม่นับหน่วยกิตและแสดงผลการเรียนด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U นิสิตที่สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษาตั้งแต่ประโยค ป.๓ ขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาบาลี ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา

และได้ระดับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการ

ตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของ

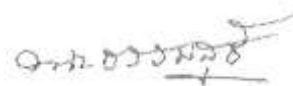
วิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทาง

วิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม

(proceeding)

๓๐.๘ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการ
ตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของ
วิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทาง
วิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์
(Peer - review) และเป็นที่ยอมรับ”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๕๓**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบางส่วนของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ ๑๗ มิถุนายน จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓)”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับสารนิพนธ์ และการสอบประมวลความรู้
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต แผน ข**

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับสารนิพนธ์ และการสอบประมวลความรู้ของนิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย และอนุวัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๑๓ ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมีมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

หมวดทั่วไป

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับสารนิพนธ์ และการสอบประมวลความรู้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต แผน ข พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ใช้ประกาศนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้

หมวดที่ ๒

หัวข้อโครงร่างสารนิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๕ นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต จึงมีสิทธิเสนอหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

ข้อ ๖ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๖.๑ นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วเสนอต่อส่วนงานจัดการศึกษาเพื่อขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๖.๒ โครงร่างสารนิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

(๑) หัวข้อสารนิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

(๒) รายชื่อที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๒

- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) ปัญหาที่ต้องการทราบ (ถ้ามี)
- (๖) ขอบเขตการวิจัย
- (๗) สมมุติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- (๘) นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
- (๙) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (๑๐) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๑๑) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- (๑๒) โครงสร้างสารนิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- (๑๓) บรรณานุกรม
- (๑๔) ประวัติผู้วิจัย

๖.๓ นิสิตยื่นแบบคำร้องพร้อมหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ที่ผ่านความเห็นชอบของที่ปรึกษา เพื่อขออนุมัติสอบหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๖.๔ คณะบัณฑิตวิทยาลัย แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๖.๕ นิสิตต้องเข้านำเสนอและชี้แจงเกี่ยวกับหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๖.๖ ประธานคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๖.๗ นิสิตปรับปรุงแก้ไขหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ ตามมติคณะกรรมการแล้วเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๗ นิสิตลงทะเบียนสารนิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินค่าลงทะเบียนในส่วนงานตามมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างสารนิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญซึ่งกระทบต่อโครงสร้างของสารนิพนธ์ที่ได้รับการอนุมัติ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

ข้อ ๙ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ต้องเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน จำนวนไม่เกิน ๒ รูป/คน

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนผู้ทรงคุณวุฒิ อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม

๓

หมวดที่ ๓

การสอบและการประเมินผลสารนิพนธ์

ข้อ ๓๐ การขอสอบสารนิพนธ์

๓๐.๑ นิสิตมีสิทธิยื่นขอสอบสารนิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติ และลงทะเบียนสารนิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้

(๓) เขียนสารนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบให้ทำการสอบได้

๓๐.๒ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอตรวจรูปแบบ และขอสอบสารนิพนธ์ตามขั้นตอนและรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๑ คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ มีจำนวน ๓ ท่าน ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิตบปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

ข้อ ๓๒ การประเมินผลสารนิพนธ์

๓๒.๑ คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ประเมินผลสารนิพนธ์ และบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับผลการประเมินเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

การแก้ไขสารนิพนธ์ ให้มีระยะเวลาแก้ไขตามดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ แต่ไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ ให้ถือว่าสอบไม่ผ่าน

๓๒.๒ การประเมินผลสารนิพนธ์กำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ข้อ ๓๓ การส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๓๓.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขตามมติคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์แล้ว ให้ส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๓๓.๒ สารนิพนธ์ที่ผ่านการประเมินผลแล้วให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต การนำสารนิพนธ์ออกเผยแพร่ต้องได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การสอบประมวลความรู้

ข้อ ๓๔ บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประมวลความรู้เพื่อดำเนินการสอบและควบคุมการสอบให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ วิธีการสอบอาจกำหนดให้มีการสอบข้อเขียน หรือสอบทั้งข้อเขียน

๔

และปากเปล่าในรายวิชาเอกจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ รายวิชา เพื่อวัดความสามารถในการบูรณาการความรู้
ที่ได้ศึกษาไปแล้วของนิสิต ทั้งนี้ ให้ขึ้นอยู่กับข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๑๕ การกำหนดรายวิชา วัน เวลา วิธีการลงทะเบียน และการชำระเงินให้อยู่ในดุลยพินิจของ
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๑๖ นิสิตมีสิทธิ์สมัครสอบประมวลความรู้ได้ เมื่อลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามที่
หลักสูตรกำหนด โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๑๗ การตัดสินผลการสอบประมวลความรู้ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินผลโดย
กำหนดให้นิสิตจะต้องสอบได้คะแนนรวมในแต่ละรายวิชาร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป จึงจะถือว่าสอบผ่านใน
รายวิชานั้น

ข้อ ๑๘ นิสิตผู้สอบประมวลความรู้ไม่ผ่าน มีสิทธิ์ยื่นขอสอบใหม่ได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง

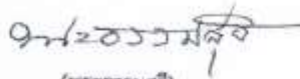
ข้อ ๑๙ ในกรณีที่มีได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติไว้ในประกาศนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหา
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้นำเสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณา วินิจฉัย
ทั้งนี้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยถือเป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๐ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ และลงทะเบียนไว้แล้วก่อนประกาศนี้
ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธปฏิบัติ
เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยอนุโลม

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๖๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑ กันยายน ๒๕๕๒

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีมติ
ให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปริญญามีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า “พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ด.”

โท เรียกว่า “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ม.”

ตรี เรียกว่า “พุทธศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.บ.”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

พระสุเมธาธิบดี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

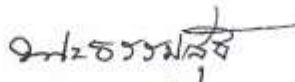
ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
(ปรับปรุงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒)

เพื่อให้การบริหารงานและการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔(๒) และ(๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ นายกษามหาวิทยาลัยจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

“มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ปรับปรุงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
ประวัติอาจารย์และผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร

๑. พระศรีคัมภีร์ญาณ ,รศ.ดร.(สมจินต์ สมมาปณฺโญ) วันจันทร์

๑.ตำแหน่ง อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

สังกัด คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๙ ประโยค

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
ศษ.บ.(ศึกษาศาสตร์บัณฑิต)	๒๕๓๒	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
พธ.ม.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๓๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ
Ph.D.(Pali&Buddhist Studies)	๒๕๓๗	Banaras Hindu University, India

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๘๐/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๗

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์การสอนปริญญาตรี(ไม่มี)

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

๑	ชีวิตและความตายในพระพุทธศาสนา	คณะมนุษยศาสตร์(มจร.วังน้อย)
๒	ปฏิจจสมุปปาทกับความเป็นโรค	คณะมนุษยศาสตร์(มจร.วังน้อย)

๔.๓ ประสบการณ์การสอนปริญญาเอก

๑	พระพุทธศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่	บัณฑิตวิทยาลัย(มจร.วังน้อย)
๒	ศึกษาเฉพาะเรื่องในปรัชญาตะวันออก	บัณฑิตวิทยาลัย(มจร.วังน้อย)
๓	ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงทางปรัชญา	บัณฑิตวิทยาลัย(มจร.วังน้อย)
๔	พุทธปรัชญาการบริหารการศึกษา	คณะครุศาสตร์ (มจร.วังน้อย)

๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. บูรณาการพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างพลังบริหาร. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. (๒๕๕๑).พระพุทธรูปในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น.

กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยรายวันการพิมพ์,หน้า๑๖๘.

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. (๒๕๕๓).แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาโดย

กระบวนการเรียนการสอน.รวมบทความวิชาการ,โครงการสัมมนาวิชาการผลงานวิจัย

และวิทยานิพนธ์ดีเด่นประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒ : กรุงเทพมหานคร.หอไตรการพิมพ์.

หน้าที่ ๓-๑๖

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. (๒๕๕๔).สำรวจสภาพแวดล้อมเชิงนิเวศวิทยาในคัมภีร์พระพุทธรูป.

วารสารบัณฑิตปริทรรศน์, ปีที่ ๗, ฉบับที่ ๑, หน้าที่ ๑-๙.

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. (๒๕๕๕). การจัดการศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาอากเนย์เพื่อการอยู่

ร่วมกันอย่างสันติ.สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

๕.๓ หนังสือ

พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร. (๒๕๕๓).คัมภีร์มหายาน ลังกาวดารสูตร.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหา

จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๒. พระมหาทวี มหาปณฺโณ (ละลง), ผศ.ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
สังกัด คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๙ ประโยค

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ.(ปรัชญา)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ
ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Ph.D.(Buddhist Studies)	๒๕๔๙	Delhi University, India

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๐๒๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๑

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี(ไม่มี)

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	พุทธปรัชญาเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	สัมมนาพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๓ ประสบการณ์การสอนปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑.	ศึกษาเฉพาะเรื่องในพัฒนาการแห่งพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒.	Selected Topics In Development of Buddhism	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

พระมหาทวี มหาปณฺโณ. *คุณภาพของชีวิตในมุมมองของพระพุทธศาสนา*. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พระมหาทวี มหาปณฺโณ. *ดำเนินชีวิตอย่างเข้าใจสมมติบัญญัติเพื่อชีวิต*. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

๓. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร นามสกุล (พรรณนา) ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

สังกัด คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๗ ประโยค

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ.(ภาษาอังกฤษ)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ
ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	Buddhists and Social Work	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ศาสนนามหายาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	บาลีศึกษาพุทธโฆส

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

๑	พระพุทธศาสนามหายาน	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๒	พุทธปรัชญาเถรวาท	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๓	งานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๔	พระพุทธศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๕	ธรรมประยุกต์	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๖	ศาสนากับการพัฒนา	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)

๔.๓ ประสบการณ์การสอนปริญญาเอก

๑	งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๒	พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๓	ศึกษาอิสระในพระพุทธศาสนศึกษา	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)

๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, ดร. ดร.ประพันธ์ ศุภษร.บูรณาการพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างพลังบริหาร.

สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พ.ศ.๒๕๕๓.

พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร,ดร(๒๕๕๐). **ผลกระทบเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตจากการเปิดชายแดน**

ประเทศไทยและกัมพูชาประชาธิปไตย, วารสารสมาคมนักวิจัยในความอุปถัมภ์ของสภาวิจัยแห่งชาติ, ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒.

พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร,ดร(๒๕๕๐). **จิตบริสุทธิ์โดยธรรมชาติ : ทศนของเถรวาทกับมหายาน,**

มหาจุฬาวិชาการ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร,ดร(๒๕๕๕). **กรณีศึกษากลุ่มภิกษุวัชชีบุตรของเมืองไพศาลี.**สารนิพนธ์

พุทธศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๕.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๔. ดร.แม่ชีกฤษณะ รักษาโณม

๑. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย
สังกัด คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

- ๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม บาลีศึกษา ๙ ประโยค
๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
อภ.บ.(อภิธรรมบัณฑิต)	๒๕๓๐	อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศษ.บ.(ศึกษาศาสตรบัณฑิต)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ศศ.บ.(ศิลปศาสตรบัณฑิต)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พธ.ม.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ ๖๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	อภิธรรมปิฎกภาษาอังกฤษ	International Programme มจร.
๒	สัมโมหวิโนทนีอรรถกถา	มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย
๓	พระสูตรต้นตศึกษา	มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

๑	ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๒	ภาษาอังกฤษ	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๓	พุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	วิทยาเขตอุบลราชธานี มจร.

๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโถม. ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโถม. รูปแบบและกระบวนการจัดการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: กระบวนการเปลี่ยนแปลงเส้นทางบุญสู่เส้นทางธรรม. ทนุวิจัย สกว. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโถม.(๒๕๕๑). ปัญหาการตีความ:พระพุทธรูปดำรัสเกี่ยวกับการบวชภิกษุณี. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ ๔ ฉบับ ๒.

ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโถม.(๒๕๕๒).เหตุปัจจัยแห่งความเสื่อมสูญของภิกษุณีเถรวาทในยุคหลังพุทธกาล. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ ๕ ฉบับ ๓.

ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโถม.(๒๕๕๔).ปัญหาการปรับอภัตติพระอานนท์.วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑.

๕. ดร.ประพันธ์ คุภษร

๑. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

สังกัด คณะพุทธศาสตร์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

๒.๑ คุณวุฒิทางธรรม เปรียญธรรม ๗ ประโยค

๒.๒ คุณวุฒิทางโลก การศึกษาระดับอุดมศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๔๐	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. คำสั่งแต่งตั้งบุคลากรมหาวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกเบื้องต้น	สถาบันธรรมกายนานาชาติ วัดพระธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระพุทธศาสนาเถรวาท	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๒	พระพุทธศาสนากับการศึกษา	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๓	พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๔	ศาสนาเปรียบเทียบ	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)
๕	ชีวิตและความตาย	ห้องเรียนเสถียรธรรมสถาน

๔.๒ ประสบการณ์การสอนปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย	บัณฑิตวิทยาลัย(ส่วนกลาง)

๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑. งานวิจัย

ดร.ประพันธ์ ศุภษร. **บูรณาการพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างพลังบริหาร**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พ.ศ.๒๕๕๓.

ดร.ประพันธ์ ศุภษร. **การใช้เหตุผลในพระไตรปิฎก**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พ.ศ.๒๕๕๔.

ดร.ประพันธ์ ศุภษร.และคณะ **.จิตอาสาในพระพุทธศาสนาเถรวาท**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พ.ศ.๒๕๕๕.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

ดร.ประพันธ์ ศุภษร. (๒๕๕๐).**กระบวนการทัศน์การพัฒนามนุษย์แบบองค์รวมในทัศนะของพระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตโต)**. วารสาร บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๔

ดร.ประพันธ์ ศุภษร. (๒๕๕๑).**“มหานิทเทศคัมภีร์ว่าด้วยศาสตร์แห่งการขยายความยุคต้น”**. วารสาร บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ ๔ฉบับที่ ๑.

ดร.ประพันธ์ ศุภษร. (๒๕๕๑).**การใช้เหตุผลในพระไตรปิฎก**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ดร.ประพันธ์ ศุภษร. (๒๕๕๓).**บูรณาการพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างพลังบริหาร**. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พ.ศ.๒๕๕๓.

ภาคผนวก จ
คำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๔๖๔ /๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต และ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรประจำบัณฑิตวิทยาลัย

๑. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	ที่ปรึกษา
๒. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
๓. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	ที่ปรึกษา
๔. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต	ที่ปรึกษา
๕. รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์	ที่ปรึกษา
๖. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ	ที่ปรึกษา
๗. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	ที่ปรึกษา
๘. รองอธิการบดีวิทยาเขตทุกวิทยาเขต	ที่ปรึกษา
๙. คณบดีคณะพุทธศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๐. คณบดีคณะครุศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๑. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๒. คณบดีคณะสังคมศาสตร์	ที่ปรึกษา
๑๓. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
๑๔. รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	รองประธานกรรมการ
๑๕. พระราชสิทธิมนี วิ.	กรรมการ
๑๖. พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.	กรรมการ
๑๗. ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	กรรมการ
๑๘. ผศ.ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือดง	กรรมการ
๑๙. ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปุ	กรรมการ

๒๐. ผศ.เฉลียว รอดเขียว	กรรมการ
๒๑. แม่ชีคันสนีย์ เสถียรสุด	กรรมการ
๒๒. ผศ.เวทย์ บรรณกรกุล	กรรมการ
๒๓. ผศ.ดร.วันชัย พลเมืองดี	กรรมการ
๒๔. ศ. ดร.สมภาร พรหมทา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๕. รศ. ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๖. รศ. บำรุง สุขพรรณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๗. ดร. วีรชาติ นิมนงค์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๘. เลขาธิการสำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	กรรมการและเลขานุการ

**คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สาขาวิชาบาลี
และสาขาวิชามหาบัณฑิตศึกษา**

๑. พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร,ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาสุทิตย์ อากาศโร,ดร.	กรรมการ
๓. ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโณม	กรรมการ
๔. ดร.ศศิวรรณ กำลังสินเสริม	กรรมการ
๕. ดร.ประพันธ์ ศุภษร	กรรมการและเลขานุการ

**คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา สาขาวิชาธรรมนิเทศ
และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา**

๑. พระมหาทวี มหาปัญญา,ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระมหากฤษณะ ตรุโณ,ผศ.ดร.	กรรมการ
๓. พระมหาบุญเลิศ ธรรมทสสี	กรรมการ
๔. อาจารย์รังษี สุหนต์	กรรมการ
๕. ผศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๑.คณบดีคณะสังคมศาสตร์	ประธานกรรมการ
๒.หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๓.ศ.ดร.จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔.รศ.อดุลย์ ตันประยูร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕.ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	กรรมการ
๖.พระมหาบุญเลิศ อินทปัญญา	กรรมการ
๗.ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต	
๘.สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑.คณบดีคณะสังคมศาสตร์	ประธานกรรมการ
๒.หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๓.รศ.ประณต นันทิยะกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔.รศ.ชัยยุทธ ชีโนกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๕. ผศ.ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	กรรมการ
๖. ดร. ยุทธนา ประณีต	กรรมการ
๗. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต	
๙. สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวิตและความตาย

๑. ผศ.ดร. สิริวัฒน์ ศรีเครือดง	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาทองศรี เอกวิโส,ดร.	รองประธานกรรมการ
๓. ผศ.ดร. เรียงชัย หมั่นชนะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ผศ. สาระ มุขดี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. พระเอกภัทร อภินโนโท, ผศ.ดร.	กรรมการ
๖. ดร. ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์	กรรมการ
๗. อาจารย์วิชชชดา ลูติโชติรัตน์	กรรมการ
๘. ผศ.ดร. ประยูร สุยะใจ	กรรมการและเลขานุการ
๙. พระมหาสุเทพ สุทธิญาโณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต

๑. ผศ.ดร. สิริวัฒน์ ศรีเครือดง	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาทองศรี เอกวิโส,ดร.	รองประธานกรรมการ
๓. ผศ.ดร. เรียงชัย หมั่นชนะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ผศ. สาระ มุขดี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. แมชีศันสนีย์ เสถียรสุด	กรรมการ
๖. พระเอกภัทร อภินโนโท, ผศ.ดร.	กรรมการ
๗. แมชีกาญจนา เตரியมนาโชค	กรรมการ
๘. อาจารย์งามตา ตันนุกูล	กรรมการ
๙. ศ.ดร. ปารีชาติ สถาปิตานนท์	กรรมการ
๑๐. ดร. สิริวรรณ จุฬากรณ์	กรรมการ
๑๑. ดร. ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์	กรรมการ
๑๒. อาจารย์วิชชชดา ลูติโชติรัตน์	กรรมการ
๑๓. ผศ.ดร. ประยูร สุยะใจ	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. พระมหาสุเทพ สุทธิญาโณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์

๑. พระมหาสุรียา วรเมธี, ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. รศ.ดร. เรืองเดช ปันเขื่อนขัติย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ดร. คำเอียง กองสิน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ดร. สมร เกษสม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ดร. จรรยา อินทร์อ่อง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. รศ.ดร. ปรีชา คະเนตนอก	กรรมการ
๗. รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์	กรรมการ
๘. ผศ. ทนงค์ ลำประไพ	กรรมการ

๙. ผศ.โกวิทย์ พานแก้ว	กรรมการ
๑๐. ผศ.ดร.เมธาพันธ์ โพธิ์ธีโรจน์	กรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา	
๑. ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู	ประธานกรรมการ
๒. ศ.ดร.จ๋านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. รศ.พิเศษ ดร.อำนาจ เดชชัยศรี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๖. ผศ.ดร. สีน งามประโคน	กรรมการและเลขานุการ
๗. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ฐิริปญโญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โครงการหลักสูตรนานาชาติ	
๑. พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระวิสุทธิภัทรธาดา,ดร.	กรรมการ
๓. พระสุธีวรญาณ,รศ.ดร.	กรรมการ
๔. พระสุธีธรรมานวัตร,ผศ.ดร.	กรรมการ
๕. พระศรีสิทธิมนี,ดร.	กรรมการ
๖. พระศรีธวัชเมธี	กรรมการ
๗. ศ. พิเศษ ดร. จ๋านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. รศ.ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. ผศ.ดร.รท.บรรจบ บรรณรุจิ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. ดร.วีรชาติ นิมอนงค์	กรรมการ
๑๑. แม่ชีอำไพ ตัณฑ์สมบุญ	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. พระเสถียร สุทธิสโท	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นายจักรกฤษณ์ การกระสัง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ	
๑. ผศ.เฉลียว รอดเขียว	ประธานกรรมการ
๒. พระสมภาร สมภาโร, ผศ.	รองประธานกรรมการ
๓. ดร.แสวง นิลนามะ	กรรมการ
๔. พระมหาอุดร สุทธิญาโณ	กรรมการ
๕. ผศ. ไกรวุฒิ มโนรัตน์	กรรมการ
๖. อาจารย์กฤต ศรียะอาจ	กรรมการ
๗. ดร. ณ์ธีร์ ศรีดี	กรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิปัสสนาภาวนา	
๑. พระพรหมโมลี	ประธานกรรมการ
๒. พระศรีศาสนวงศ์	กรรมการ
๓. พระศรีสุธรรมมนี	กรรมการ
๔. พระมหาสุรชัย วราสโภ,ดร.	กรรมการ
๕. ผศ.เวทย์ บรรณกรกุล	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์

๑. พระพรหมโมลี	ประธานกรรมการ
๒. พระราชวรมุนี	กรรมการ
๓. พระมหาชิต ฐานชิตโต	กรรมการ
๔. นายนิมิตร โปธิพัฒน์	กรรมการ
๕. พระมหาสุรชัย วราสโก	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู

๑. พระครูปลัดมารุต วรมงคลโล, ผศ.	ประธานกรรมการ
๒. พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวิพัฒน์	กรรมการ
๓. ผศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	กรรมการ
๔. อาจารย์สุรวัดน์ ทองเกลี้ยง	กรรมการ
๕. ดร.ประพันธ์ ศุภษร	กรรมการ
๖. นายกิตติศักดิ์ ณ สงขลา	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย